

Správa o činnosti útvary dohľadu nad finančným trhom

2019

Vydavateľ

© Národná banka Slovenska 2020

Elektronická verzia

<http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-dohladu/sprava-o-cinnosti-udf>

Adresa

Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava

Publikácia neprešla jazykovou úpravou.

Bez predchádzajúceho súhlasu autorov možno, s uvedením zdroja, použiť iba krátke časti textu, najviac dva odseky.

Obsah

1	Zhrnutie	4
2	Bankovníctvo, platobné služby, ochrana bánk pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu.....	7
2.1	Priority jednotného mechanizmu dohľadu a bankového dohľadu NBS.....	7
2.2	Zmeny v poskytovaní platobných služieb	9
2.3	Oblasť ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu	11
3	Poistovníctvo	13
3.1	Revízia Solventnosti II	13
3.2	Dostatočnosť poistného v PZP	14
3.3	Dohľad v súvislosti so správou produktov, dohľadom nad produktmi a distribúciou poistenia.....	15
3.4	Zvýšený počet dohľadov v oblasti legalizácie príjmov z trestnej činnosti...	16
4	Trh cenných papierov, dôchodkové sporenie, finančné sprostredkovanie a finančné poradenstvo	17
4.1	Dohľadové aktivity u vybraných obchodníkov s cennými papiermi.....	17
4.2	Revízia ročných výpisov v DDS a DSS.....	17
4.3	Metodická činnosť v oblasti investičných služieb	18
4.4	Zmeny v poskytovaní osobitného finančného vzdelávania	21
5	Prierezové témy	22
5.1	Sprísňovanie makroprudenciálnej politiky pre silný finančný cyklus	22
5.2	NBS a Fintech	24
5.3	Informačná podpora	25
5.4	Posilnenie riešiteľnosti krízových situácií	27
6	Prílohy	30
6.1	Organizačná štruktúra.....	30
6.2	Vydané prvostupňové rozhodnutia, zaslané oznámenia a vedené prvostupňové konania.....	31
6.3	Vykonané dohľady na mieste.....	37
6.4	Regulované subjekty finančného trhu	38
6.5	Termíny skúšok podľa zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve	39
6.6	Všeobecne záväzné právne predpisy vypracované útvarmi dohľadu.....	39
6.7	Skratky a skrátené názvy zo slovenskej a európskej legislatívy.....	42

Úvod

Správa o činnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska za rok 2019 prináša verejnosti pohľad na hlavné činnosti a priority útvaru dohľadu v danom roku.

Oproti správam o činnosti útvaru dohľadu za minulé roky je táto správa výrazne upravená a zameraná nie na všetky činnosti útvaru dohľadu, ale len na tie najvýznamnejšie a je písaná menej formálnym štýlom, pre lepšiu orientáciu čitateľa. Zo správy bola vyňatá oblasť ochrany finančných spotrebiteľov, ktorá je predmetom samostatnej správy. Podrobné číselné, grafické a metodické informácie sú naďalej uvedené vo vybraných prílohách, na zabezpečenie kontinuity porovnania údajov na správy z predchádzajúcich rokov.

1 Zhrnutie

Dlhodobým a strategickým cieľom dohľadu nad finančným trhom je prispievať k stabilite finančného trhu ako celku, ako aj k bezpečnému a zdravému fungovaniu finančného trhu v záujme udržiavania dôveryhodnosti finančného systému. Všetky činnosti dohľadu sú tak primárne zamerané na napĺňanie tohto cieľa. Solídny ekonomický rast a prostredie nízkych úrokových sadzieb vytváralo prostredie pre silný rast úverov domácnostiam. NBS prijala viaceré opatrenia na zmiernenie týchto trendov a zároveň bola táto oblasť jednou z hlavných priorít dohľadu v oblasti bankovníctva. Legislatívne zmeny ovplyvnili oblasť platobných služieb, na čo reagoval dohľad viacerými aktivitami. Významná časť aktivít dohľadu v roku 2019 bola venovaná oblasti prania špinavých peňazí a FinTech. Dohľad v oblasti poisťovníctva sa zaoberal najmä témou dopadu regulácie Solventnosti II a silnej konkurencie pri poistení automobilov. Témami dohľadu v oblasti dôchodkových pilierov bola najmä problematika výpisov z dôchodkových účtov a v oblasti kapitálového trhu distribúcia fondov.

Na opätovné zrýchlenie rastu úverov na bývanie v druhej polovici roka 2019 a rastúce riziká reagovala NBS sprísnením makroprudenciálnej politiky. S účinnosťou od 1. 1. 2020 znížila maximálny podiel splátky úveru na disponibilnom príjme z 80 % postupne na 60 %. Zvýšila tiež mieru proticyklického kapitálového vankúša s cieľom zabezpečiť dostatočnú odolnosť bankového sektora aj v zlých časoch.

Hodnotenie obozretnosti bánk pri poskytovaní úverov domácnostiam bolo jednou z hlavných priorít dohľadu nad bankovníctvom. Dohľad NBS sa zameriaval najmä na analýzu kvality portfólií bánk. V roku 2019 sa na Slovensku uskutočnil dohľad v dvoch významných bankách za účasti medzinárodných dohľadových tímov. V rámci porovnania úverových štandardov na európskej a slovenskej úrovni bolo vykonané ich preverovanie formou priebežného dohľadu.

Slovenské banky patrili aj v roku 2019 v rámci ročného hodnotenia bánk k jedným z najlepšie hodnotených bánk v rámci EÚ. Za posledných päť rokov banky zvyšovali objem kapitálu, avšak rast objemu kapitálu nebol dostatočne rýchly na to, aby pokryl kapitálové požiadavky, ktoré rástli rýchlejšie, čo spôsobilo postupný pokles kapitálovej rezervy bankového sektora.

Zavedenie nových platobných služieb a vstup tretích strán na finančný trh zvýšilo konkurenciu medzi poskytovateľmi platobných služieb. Tie banky, ktoré sa rozhodli vytvoriť na komunikáciu tretích strán s účtami klientov vyhradené rozhranie, boli povinné zaviesť mechanizmus pre prípad nepredvídaných udalostí tak, aby bol zabezpečený nepretržitý prístup tretích strán k platobným účtom. NBS udelila 5 výnimiek v prípadoch, ak vyhradené rozhranie spĺňalo všetky ustanovené podmienky.

Dohľad sa tiež zaoberal problematikou uplatňovania nariadenia o silnej autentifikácii klienta a o bezpečných komunikačných normách (nariadenie o SCA) v rámci európskeho priestoru. Pozornosť sa venovala najmä plneniu požiadaviek pre silnú klientsku autentifikáciu pri elektronických platobných transakciách realizovaných platobnými kartami v prostredí internetu. NBS k tomuto postupu vydala metodické usmernenie.

V roku 2019 sa NBS pripravovala na 5. kolo hodnotenia SR expertmi Výboru Rady Európy Moneyval, ktorého primárnym cieľom je posúdenie efektivity celého systému ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrany pred financovaním terorizmu v SR. Priebeh hodnotenia vrátane dosiahnutých výsledkov bude zosumarizovaný v hodnotiacej správe. Pri výkone dohľadu v oblasti AML začala NBS uplatňovať rizikovo orientovaný prístup. Na základe výsledkov programu Národné hodnotenie rizika zvýšila NBS v poisťovníctve počet dohľadov na mieste, týkajúcich sa AML.

Dopad navrhovaných zmien v Solventnosti II bol preverený zberom údajov od poisťovní. V rámci revízie Solventnosti II NBS zverejnila návrh EIOPA, ktorý okrem úprav Piliara I a II obsahoval aj úpravy týkajúce sa makroprudenciálnej politiky, a tiež predostrel riešenia v prípade zlyhania finančnej inštitúcie a rezolúcie. EIOPA vytvoril stresové scenáre a poisťovne boli požiadané o výpočet zmeny ich technických rezerv a o to, aký dopad majú navrhované zmeny na kapitálovú požiadavku.

NBS dohľadom preverovala dostatočnosť poistného v povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a oblasť správy produktov a distribúcie poistenia. K ozdraveniu súčasného stavu by prispelo navýšenie poistného. Dohľadom bolo zistené, že poisťovne nemali v rámci pravidiel odmeňovania finančných agentov dostatočne zahrnuté a rozpracované kvalitatívne ukazovatele pre odmeňovanie a využívané boli najmä objemové ukazovatele. Dohľad zároveň odhalil aj ďalšie nedostatky v procese schvaľovania nových a významne zmenených produktov.

Dohľad NBS tiež preveril príčiny zvýšeného počtu sťažností spotrebiteľov ohľadom svojich osobných dôchodkových účtov. Dohľady na mieste boli zamerané na štruktúru a obsah výpisov zasielaných sporiteľom a účastníkom. Výsledkom bolo zavedenie novej podoby výpisov od roku 2019, s cieľom, aby spotrebiteľia okrem prehľadných informácií o nasporenej sume pochopili aj vplyv vlastných rozhodnutí na výšku dôchodku.

Začiatkom roka NBS vydala metodické usmernenie týkajúce sa problematiky distribúcie fondov oprávnenými subjektmi (banky, obchodníci s cennými papiermi a finanční sprostredkovatelia), ktoré má významný dopad na kapitálový trh v SR. Poskytuje návod ako pristupovať k otázke zmluvnej úpravy vzťahov medzi jednotlivými subjektmi pri výkone distribúcie fondov.

NBS po prvý krát vykonala dohľad na mieste u poskytovateľov osobitného finančného vzdelávania, kde bola posudzovaná najmä kvalita poskytovaného vzdelávania.

V spolupráci s MF SR spustila NBS inovačný hub, ktorý je určený záujemcom s reálnym podnikateľským plánom vo FinTech oblasti. NBS rozšírila rozsah informácií o finančných technológiách na svojom webovom sídle o inteligentné zmluvy, biometriu, umelú inteligenciu, technológiu distribuovaných záznamov, mobilnú peňaženku a cloud computing. Dopyt bol najmä zo strany neregulovaných subjektov, ktoré zamýšľajú podnikat' v oblasti virtuálnych aktív a zo strany inovatívnych startupov.

Rok 2019 bol tiež dôležitým míľnikom v zabezpečovaní riešiteľnosti krízovej situácie vybraných bánk so sídlom na Slovensku. Vyvrcholením rezolučného plánovacieho cyklu 2018/2019 bolo určenie MREL tým bankám, ktorých prípadná krízová situácia sa bude riešiť v rezolučnom konaní, resp. mimo konkurzu.

2 Bankovníctvo, platobné služby, ochrana bánk pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu

2.1 Priority jednotného mechanizmu dohľadu a bankového dohľadu NBS

Jednou z hlavných priorít prenikajúcou cez všetky dohľadové aktivity NBS v roku 2019 bolo kreditné riziko. Dohľad sa zameriaval najmä na analýzu kvality portfólií bánk v úzkom spojení so schvaľovaním novej definície zlyhania a pokračovaním dlhodobého projektu jednotného mechanizmu dohľadu, zameraného na prehodnotenie interných modelov používaných pre výpočet kapitálovej požiadavky bánk.

Keďže slovenský bankový sektor je neoddeliteľnou súčasťou bankového trhu eurozóny, nevyhli sa mu ani relatívne nové témy, ktoré rezonovali počas roka 2019 a budú dôležité aj v nasledujúcich rokoch, ako napríklad udržateľné financovanie, ziskovosť bánk v prostredí nízkych úrokových sadzieb, riziko informačných technológií a kybernetické riziko.

Priority jednotného mechanizmu dohľadu ECB prevzal bankový dohľad NBS na národnej úrovni do svojich aktivít zohľadnením špecifík slovenského bankového sektora. Najvýraznejším národným špecifikom je vysoký rast retailového portfólia, najmä rast úverov zabezpečených nehnuteľnosťou na bývanie (viac v časti 5.1). Pri samotnom výkone dohľadu bola zohľadnená skutočnosť, že aj napriek stále výraznému rastu retailových úverov a refinancovaniu klientov zostala celková štruktúra slovenského bankového sektora bez výraznejších zmien, t. j. výrazné zastúpenie významných bánk vo výške 80 % bankového sektora a 20 % zastúpenie menej významných bánk.

Dohľady zamerané na preverenie portfólií úverov na bývanie

Bankový dohľad NBS reagoval na vývoj slovenského bankového trhu vykazujúci dlhodobo rastúci trend v oblasti retailových úverov na jednej strane a na trend poklesu úrokových sadzieb, najmä v úveroch zabezpečených nehnuteľnosťou na bývanie na druhej strane. Prirodzenou reakciou bolo otvorenie diskusií na fórach jednotného mechanizmu dohľadu ECB o potrebe preverenia kvality retailových portfólií. Požiadavky bankového dohľadu NBS boli v súlade s celkovou víziou a prioritami jednotného mechanizmu dohľadu ECB, keďže pre rok 2019 boli

plánované intenzívne dohľady vo viacerých krajinách zameraných na preverenie portfólií úverov na bývanie.

V roku 2019 sa začali dva intenzívne medzinárodné dohľady v dvoch významných bankách na Slovensku, ktoré neboli do konca roka 2019 formálne ukončené. Tieto dohľady boli unikátne svojou dĺžkou, personálnym zabezpečením a intenzívnou spoluprácou so špecialistami ECB. Tímy vykonávajúce tieto dohľady boli medzinárodné, t.j. vykonávané spolu s expertami z iných členských krajín. Špecifické zameranie dohľadu si vyžadovalo zabezpečenie účasti aj dostatočného počtu zamestnancov bankového dohľadu NBS, nakoľko úverová dokumentácia bánk bola v slovenskom jazyku.

Okrem týchto medzinárodných dohľadov sa zamestnanci bankového dohľadu NBS zúčastnili ďalších 8 medzinárodných dohľadov.

Preverovanie úverových štandardov na európskej a národnej úrovni

Prostredie nízkych úrokových sadzieb, vysokej miery problémových úverov vo viacerých krajinách Európy, diskusie o cenotvorbe úverov a tlak na ziskovosť bánk viedli k viacerým iniciatívam EBA aj ECB. Jednou z nich bolo preverovanie úverových štandardov na európskej aj národnej úrovni. Do tejto iniciatívy sa aktívne zapojila aj NBS s víziou, že ide o jedinečnú šancu získať porovnanie úverových štandardov našich bánk s ostatnými bankami v eurozóne. Preverovanie úverových štandardov bankovým dohľadom NBS bolo vykonané formou priebežného dohľadu v troch najväčších slovenských bankách.

Preverovanie úverových štandardov bankovým dohľadom NBS v troch menej významných bankách začalo v druhom polroku 2019 a prebiehalo aj začiatkom roka 2020.

Ročné hodnotenie bánk potvrdilo ich stabilitu, poukázalo však na znižujúcu sa kapitálovú rezervu

Bankový dohľad NBS aktívne participoval na práci spoločných dohľadových tímov ECB a kolégií dohľadov európskych bánk, v rámci ktorých vykonal ročné hodnotenie bánk. Slovenské banky patrili aj v roku 2019 k jedným z najlepšie hodnotených bánk v rámci Európskej únie.

Priebežným dohľadom bola v rámci ročného hodnotenia bánk detailne analyzovaná aj ich kapitálová pozícia. Za posledných päť rokov banky zvyšovali objem kapitálu tak, aby sa významným spôsobom neznížil ukazovateľ kapitálovej primeranosti, a aby boli dostatočne kapitálovo vybavené na postupný rast kapitálovej požiadavky. Rast objemu kapitálu však nebol dostatočne rýchly na to, aby pokryl kapitálové požiadavky, ktoré rástli rýchlejšie, čo spôsobilo postupný pokles kapitálovej rezervy bankového sektora.

2.2 Zmeny v poskytovaní platobných služieb

Nová európska legislatíva v oblasti poskytovania platobných služieb prináša viaceré inovácie

Aj v roku 2019 boli najdynamickejšie sa rozvíjajúcim sektorom na finančnom trhu platobné služby. Pokračoval proces prípravy bánk na zosúladenie sa s legislatívou, ktorá vyplynula z revidovanej smernice o platobných službách na vnútornom trhu (smernica PSD2), ktorá nadobudla účinnosť ešte v roku 2018 a bola transponovaná do zákona o platobných službách. Jej cieľom je priniesť klientovi jednoduchšie a modernejšie spôsoby platieb, napríklad mobilné platby a ďalšie inovácie založené na nových technológiách, otvoriť svet platieb pre startupy a fintechy a zvýšiť bezpečnosť online a digitálnych platieb.

Smernica PSD2 teda umožňuje, aby sa trh Európskej únie s platobnými službami otvoril novým kategóriám poskytovateľov platobných služieb, a to poskytovateľov služieb informovania o účte, poskytovateľov platobných služieb vydávajúcich platobné prostriedky viazané na platobnú kartu a poskytovateľov platobných inicializačných služieb, tzv. tretím stranám, ktoré ponúkajú škálu nových platobných služieb právnickým osobám a spotrebiteľom. Smernica PSD2 si dala tiež za cieľ zaviesť vyššie bezpečnostné normy pre online platby, osobitne bezhotovostné online platby v elektronickom obchode. Služby tretích strán môžu poskytovať aj banky na základe bankového povolenia.

Zavedenie nových platobných služieb a vstup tretích strán na finančný trh zvýšilo konkurenciu medzi poskytovateľmi platobných služieb. Osobitne významnou povinnosťou pre poskytovateľov platobných služieb, ktorí vedú platobné účty, na finančnom trhu SR najmä pre banky, bolo sprístupnenie platobných účtov pre tretie strany, prostredníctvom rozhraní, ktoré spĺňajú vysoké technické a bezpečnostné štandardy. NBS v rámci konania pri výkone dohľadu a následného dohľadu dôsledne kontroluje implementáciu nových požiadaviek, ktoré prináša smernica PSD2. V neposlednom rade požiadavky vyplývajúce zo smernice PSD2 určitým spôsobom nastavujú jednotnú úroveň fungovania poskytovateľov platobných služieb v rámci Európy. Toto nepochybne prispeje k ľahšej integrácii startupov a fintechových spoločností do oblasti finančných služieb a podporí rýchlejšie prijatie globálnejších riešení.

Aktívna komunikácia NBS k problematickým oblastiam európskej legislatívy

Vznik smernice PSD2 od začiatku NBS vnímala ako balíček výziev, s ktorými sa bude musieť vysporiadať. Išlo o výzvy nielen pre ňu samotnú, ale aj pre dotknuté subjekty finančného trhu, a preto prostredníctvom Slovenskej bankovej asociácie (SBA) viedla NBS intenzívny dialóg o jej dopadoch a povinnostiach pre subjekty.

K smernici PSD2 bolo na európskej úrovni vydané veľké množstvo vykonávacích predpisov, ako sú usmernenia, regulačné technické štandardy a implementačné technické štandardy. Osobitná pozornosť sa venovala nariadeniu o silnej

autentifikácii klienta a o bezpečných komunikačných normách (nariadenie o SCA).

Nariadenie zadefinovalo nové kategórie bezpečnostných faktorov pri autentifikácii klienta. Technická náročnosť zjednotenia požiadaviek na silnú autentifikáciu klienta v rámci Európskej únie si vyžiadala prijatie opatrení EBA a národných regulátorov, vrátane NBS, na prechodné obdobie do dosiahnutia cieľového stavu.

Nariadenie o SCA podporuje nové bezpečnostné požiadavky, ktoré na trh platobných služieb zaviedla smernica PSD2, aj reguláciou prístupu tretích strán k údajom o platobných účtoch vedených u poskytovateľov platobných služieb spravujúcich účty, najmä bánk, ktoré sú prístupné online s účinnosťou od 14. septembra 2019.

Tie banky, ktoré sa rozhodli vytvoriť na komunikáciu tretích strán s účtami klientov vyhradené rozhranie, boli povinné zaviesť mechanizmus pre prípad nepredvídaných udalostí tak, aby bol zabezpečený nepretržitý prístup tretích strán k platobným účtom. Len v prípade, ak vyhradené rozhranie spĺňa všetky ustanovené podmienky, môžu banky a ostatní poskytovatelia platobných služieb spravujúcich účty, ktorí sa rozhodli pre vyhradené rozhranie, požiadať NBS o udelenie výnimky z povinnosti zaviesť mechanizmus pre nepredvídané udalosti.

NBS v konaniach, ktoré si vyžadovali úzke prepojenie regulačnej, technickej aj dohľadovej zložky, udelila 5 výnimiek pre poskytovateľov platobných služieb spravujúcich platobné účty.

V tejto súvislosti v priebehu roka 2019 prebiehala aktívna komunikácia medzi NBS a bankami ako poskytovateľmi platobných služieb. Rovnako intenzívna komunikácia prebiehala medzi EBA, NBS a SBA. V auguste 2019 bola vytvorená pracovná skupina na pôde SBA, ktorej členmi boli zástupcovia bánk ako poskytovateľov platobných služieb, zástupcovia NBS ako regulátora v oblasti platobných služieb, zástupcovia Ministerstva financií SR, ako aj zástupcovia kartových schém pôsobiacich v SR. Účelom vytvorenia tejto pracovnej skupiny bolo najmä zadefinovanie problematických oblastí pri uplatňovaní ustanovení nariadenia o SCA jednotlivými účastníkmi trhu platobných služieb. Táto komunikačná platforma sa stala cenným nástrojom na zdieľanie informácií v tejto oblasti.

Výsledkom komunikácie s účastníkmi trhu platobných služieb, s európskymi regulátormi, ako aj zo stanoviska EBA vyplynulo, že problematickou oblasťou uplatňovania nariadenia o SCA je v rámci európskeho priestoru splnenie požiadaviek pre silnú klientsku autentifikáciu pri elektronických platobných transakciách realizovaných platobnými kartami v prostredí internetu (bez fyzickej prítomnosti platobnej karty pri nákupe). Dôvodom tejto skutočnosti je zložitosť trhu platobných služieb v Európskej únii a problémy, ktoré nové bezpečnostné pravidlá vyplývajúce z nariadenia o SCA na trh platobných služieb priniesli. Legislatívne zmeny postihli nielen poskytovateľov platobných služieb,

ale aj ostatných účastníkov trhu platobných služieb, ako napríklad elektronických obchodníkov, čo spôsobilo, že nie všetci účastníci platobného reťazca boli schopní uplatňovať nariadenie o SCA odo dňa jeho účinnosti.

Harmonizovaný postup v oblasti vykonávania platobných operácií

EBA na základe prieskumu na vnútornom trhu EÚ vydal v októbri 2019 stanovisko o konečnom termíne prechodu na silnú autentifikáciu pre elektronické kartové transakcie, cieľom ktorého bolo zabezpečiť prijatie jednotného a harmonizovaného prístupu na vnútornom trhu Európskej únie v oblasti vykonávania platobných operácií uskutočňovaných pomocou platobných kariet na internete.

Na základe vzniknutej situácie NBS v súlade so stanoviskom EBA v novembri 2019 vydala pre subjekty finančného trhu (banky a platobné inštitúcie) metodické usmernenie k postupu uplatňovania silnej autentifikácie používateľa platobných služieb pri vykonávaní platobných operácií prostredníctvom platobnej karty na internete (e-commerce platby), aby im poskytla postup a svoju víziu ich smerovania. Tým metodicky usmernila dotknutých poskytovateľov platobných služieb o lehotách, termínoch, postupoch a informačných povinnostiach, ktoré majú dodržať, aby bol zabezpečený harmonizovaný postup v oblasti vykonávania platobných operácií uskutočňovaných pomocou platobných kariet na internete v rámci celej Európskej únie. Táto úloha NBS bude pokračovať aj v roku 2020.

2.3 Oblasť ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu

Prvé komplexné hodnotenie rizík Slovenskej republiky

Rok 2019 sa niesol v znamení hodnotení rizík v tejto oblasti. V súvislosti s prierezovým projektom Národného hodnotenia rizika legalizácie príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu, na ktorom sa zúčastnili viaceré národné kompetentné authority vrátane príslušných ministerstiev, Finančnej spravodajskej jednotky Prezídia Policajného zboru, Generálnej prokuratúry SR a súdov, a kde NBS bola hlavným článkom v oblasti hodnotenia a analyzovania rizík pre subjekty finančného trhu, vláda SR v máji 2019 schválila Akčný plán boja proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu a financovania zbraní hromadného ničenia pre roky 2019 až 2022. Tento dokument obsahuje konkrétne úlohy pre zlepšenie efektívnosti celého prostredia AML, na plnení ktorých sa v spolupráci s ďalšími rezortmi aktívne podieľa aj NBS.

Ďalším nemenej dôležitým hodnotením, ktorého sa NBS aktívne zúčastňuje, je proces hodnotenia SR expertmi Výboru Rady Európy Moneyval. Tento výbor je stálym monitorovacím orgánom Rady Európy, povereným posudzovaním súladu s hlavnými medzinárodnými normami na boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (AML/CFT) a efektívnosti ich vykonávania. Už od

začiatku roka 2019 sa NBS intenzívne pripravovala na 5. kolo hodnotenia, ktorého primárnym cieľom je posúdenie efektivity celého systému AML v SR. Toto hodnotenie je zamerané na to, ako má Slovenská republika nastavený legislatívny rámec pre oblasť AML a ako je legislatíva aplikovaná v praxi.

Hodnotiaca návšteva expertov z Výboru Moneyval sa uskutočnila v dňoch 7. až 18. októbra 2019 v Bratislave, a to pod gesciou Ministerstva vnútra SR (Finančnej spravodajskej jednotky Prezídia Policajného zboru) v spolupráci s NBS, Ministerstvom financií SR, Ministerstvom spravodlivosti SR, Ministerstvom zahraničných vecí SR, Generálnou prokuratúrou SR a ostatnými príslušnými orgánmi, úradmi, asociáciami, odbornými pracovníkmi a akademickou obcou.

Návšteve predchádzala interná koordinácia útvarov dohľadu NBS a tiež desiatky stretnutí so subjektmi finančného trhu s cieľom zodpovedne sa pripraviť na hodnotenie SR, ako aj napredovanie v oblasti AML, teda kontinuálne plnenie úloh z Akčného plánu na roky 2019 - 2022, ktoré vyplynuli z Národného hodnotenia rizík pre oblasť AML. Expertnému tímu bola v procese prípravy a aj v priebehu návštevy zo strany NBS poskytnutá maximálna súčinnosť.

Priebeh 5. kola hodnotenia SR vrátane dosiahnutých výsledkov v oblasti AML bude zosumarizovaný v hodnotiacej správe. Proces hodnotenia sa v závere roka 2019 posunul do fázy prípravy záverečnej hodnotiacej správy, v rámci ktorej sa spolu s expertným tímom hodnotiteľov dolad'ovali podklady a výsledky hodnotenia. Tento proces bude pokračovať aj v ďalšom období.

Ďalšie aktivity NBS

V minulom roku NBS vydala nové metodické usmernenia v oblasti AML pre sektor bankovníctva, platobných služieb, poisťovníctva a kapitálového trhu. Ich cieľom je usmerniť dohliadané subjekty pri plnení povinností vyplývajúcich zo zákonnej úpravy tejto oblasti.

3 Poistovníctvo

3.1 Revízia Solventnosti II

Poznatky z praxe si vyžiadali potrebu revízie vykazovacích povinností poisťovní

Počas celého roka 2019 sa NBS aktívne zapájala do činnosti pracovných skupín Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA) s cieľom napomôcť k vylepšeniu ustanovení európskej legislatívy týkajúcej sa poisťovníctva, ktorá momentálne prechádza zásadnejšou revíziou. NBS pri tejto úlohe využívala svoje praktické poznatky z oblasti regulácie a dohľadu finančného trhu, tak, aby došlo k transferu poznatkov z praktickej aplikácie regulácie v národných podmienkach.

Návrhy na revíziu boli rozdelené do dvoch samostatných oblastí zverejnených na pripomienkové konanie. Prvá sa týkala predkladania údajov na účely dohľadu a taktiež zverejňovania údajov poisťovňami. Národné orgány dohľadu, a medzi nimi aj NBS, si od účinnosti regulátorneho režimu pre oblasť poistenia a zaistenia Solventnosť II uvedomili, že niektoré vykazovacie povinnosti požadované od poisťovní je vhodné revidovať. Taktiež údaje, ktoré sú vhodné pre efektívnejší výkon dohľadu a momentálne nie sú na periodickej báze k dispozícii, je vhodné do výkazov doplniť.

Revízia sa okrem uvedeného aktívne venuje vylepšeniam správy o finančnom stave, ktorú v zmysle regulácie musia zverejňovať všetky poisťovne. Cieľom je správu priblížiť spotrebiteľom, aby si informácie v nej obsiahnuté vedeli samostatne vyhodnotiť a posúdiť. Na druhej strane, investori a analytici považovali správu za nedostatočnú a ich predstava bola viac priblížiť správu odbornému čitateľovi, s cieľom uľahčiť jej praktické využitie pre analytické účely. Aj z týchto dôvodov EIOPA uvažuje o rozdelení tejto správy na dve, a to jednu pre spotrebiteľov a druhú pre odbornú verejnosť, analytikov a investorov.

Konzultované úpravy Piliera I, Piliera II, makroprudenciálnej politiky a rezolúcie

V druhom kole pripomienkového konania NBS spolu s ostatnými orgánmi dohľadu zverejnila návrh, v ktorom sa konzultovali úpravy najmä v oblasti Piliera I. Konkrétne sa návrh týkal výpočtu technických rezerv, nastavenia bezúrokovej diskontnej krivky, vlastných zdrojov a výpočtu niektorých podmodulov kapitálovej požiadavky na solventnosť.

V konzultovanom dokumente sa navrhovali taktiež úpravy s presahom do Piliera II, konkrétne úpravy v oblasti proporcionality, dohľadu nad skupinami a činnosťou poisťovní prostredníctvom slobody poskytovania služieb v iných členských štátoch EÚ alebo prostredníctvom zriadenia pobočky poisťovne licencovanej v inom členskom štáte EÚ. EIOPA sa v návrhu venoval taktiež

úpravám týkajúcim sa makroprudenciálnej politiky a tiež predostrel riešenia v prípade zlyhania finančnej inštitúcie a rezolúcie v poisťovníctve. Okrem toho sa venoval aj garančným schémam, keďže ide o oblasti, u ktorých nedošlo k harmonizácii naprieč členskými štátmi.

Dopad navrhovaných zmien bol preverený zberom údajov od poisťovní

Pre riadne odôvodnenie niektorých navrhovaných zmien v regulačnom rámci bolo nevyhnutné, aby EIOPA prostredníctvom národných orgánov dohľadu zozbieral údaje od poisťovní, keďže mnohé údaje nie sú dostupné priamo z výkazov, ktoré sa pravidelne predkladajú. Cieľom bolo efektívnejšie a presnejšie zistenie dopadu navrhovaných zmien. Z uvedeného dôvodu došlo k priamej spolupráci s poisťovňami a zároveň sa zabezpečila dostatočná reprezentatívna vzorka prostredníctvom účasti tak menších, ako aj stredne veľkých a väčších poisťovní.

EIOPA na tento účel vytvoril stresové scenáre a poisťovne boli požiadané o výpočet zmeny ich technických rezerv po aplikovaní zmenenej úrokovej krivky, a taktiež o výpočet toho, aký veľký dopad má korekcia volatility, alebo aký dopad majú navrhované zmeny na kapitálovú požiadavku. Spolupráca prebiehala štandardným spôsobom, v súlade s národnou a európskou reguláciou, keď poisťovne zasielajú údaje NBS a tá ich po overení odošle na ďalšie spracovanie do EIOPA.

Pripomienkové konania boli začiatkom januára 2020 uzatvorené, EIOPA spracováva pripomienky a počas prvého polroka 2020 zástupcovia národných orgánov dohľadu budú v rámci pracovných skupín EIOPA vyhodnocovať pripomienky a finalizovať znenia materiálov s cieľom dokumenty schváliť koncom roka 2020 a následne ich predložiť Európskej komisii.

3.2 Dostatočnosť poistného v PZP

Nedostatočné poistné má dlhodobý negatívny dopad na likvidáciu poistných udalostí

Poistné odvetvie PZP dlhodobo trpí nedostatočným poistným, čo má negatívny dopad na likvidáciu poistných udalostí a straty z tohto odvetvia musia poisťovne kompenzovať z príjmov z iných odvetví. Zabezpečenie dostatočnosti poistného je predpokladom pre plnenie prvotného cieľa PZP, a to zabezpečiť poškodenému v prípade, že sa stane obeťou dopravnej nehody, včasné a dostatočné odškodnenie. Sociálny rozmer PZP je dôvodom jeho povinného charakteru a verejnoprávnej regulácie tohto poistného odvetvia. Nedostatočne stanovené poistné môže viesť k snahe poisťovne o znižovanie poistných plnení, resp. k destabilizácii jej finančnej situácie.

Dohľad NBS skúmal dostatočnosť poistného v PZP

NBS za účelom preverenia dostatočnosti poistného v PZP uskutočnila počas roka 2019 vo všetkých poisťovniach a pobočkách poisťovní z iného členského štátu, ktoré vykonávajú činnosť v odvetví PZP, dohľad na diaľku. Cieľom tohto dohľadu na diaľku bolo okrem preskúmania stavu plnenia požiadaviek zákona o PZP v oblasti dostatočnosti poistného aj preveriť a zistiť najlepšiu prax poisťovní pri výkone svojich činností v odvetví PZP. V jednej poisťovni vykonala v tejto súvislosti NBS počas roka 2019 aj dohľad na mieste. NBS preto plánuje v roku 2020 podrobne sledovať situáciu a následne prijať primerané opatrenia voči dohliadaným subjektom pôsobiacim v odvetví PZP ohľadom dostatočnosti poistného.

Navýšenie poistného v PZP ako možné riešenie

K ozdraveniu súčasného stavu by prispelo navýšenie poistného tak, aby poisťovne boli schopné zabezpečiť svoju činnosť vrátane likvidácie poistných udalostí bez zbytočných prietahov s odbornou starostlivosťou voči klientom a zároveň by poisťovne boli pripravené na prípadné zvyšovanie nákladov na poistné plnenia a nepriaznivý vývoj ďalších faktorov ovplyvňujúcich výkonnosť PZP.

3.3 Dohľad v súvislosti so správou produktov, dohľadom nad produktmi a distribúciou poistenia

Počas roka 2018 bola do slovenskej legislatívy transponovaná smernica o distribúcii poistenia (IDD), upravujúca oblasť správy produktov, dohľadu nad produktmi a distribúciou poistenia. NBS za účelom preverenia tejto oblasti v činnosti poisťovní vykonala počas roka 2019 dohľad na diaľku vo všetkých poisťovniach, pričom ich cieľom bolo zistiť, akým spôsobom poisťovne novú právnu úpravu vrátane súvisiacich delegovaných nariadení implementovali do svojich vnútorných procesov.

Jednou zo sledovaných oblastí bolo nastavenie pravidiel distribúcie voči svojim distribučným kanálom ako aj pravidiel pre testovanie a nastavenie príslušných cieľových trhov pre nové produkty vytvárané poisťovňou. Uvedené je zásadné najmä z pohľadu koncového spotrebiteľa, nakoľko v prípade korektného nastavenia cieľového trhu poisťovňa vytvára základný predpoklad, aby sa minimalizovalo riziko predaja poistného produktu klientovi, pre ktorého nie je vhodné. V tejto súvislosti NBS riešila aj nastavenie pravidiel distribúcie vrátane províziínych systémov poisťovní tak, aby znižovali potenciálne riziká konfliktu záujmov s klientom z dôvodu nastavenia odmeňovacích schém voči distribučným kanálom.

Dohľadom bolo zistené, že poisťovne nemali v rámci pravidiel odmeňovania finančných agentov dostatočne zahrnuté a rozpracované kvalitatívne ukazovatele pre odmeňovanie a využívané boli najmä objemové ukazovatele. Dohľad zároveň

odhalil aj ďalšie nedostatky v procese schvaľovania nových a významne zmenených produktov, a to v oblasti určovania cieľového trhu, monitoringu a preverovaní produktov, testovaní produktov a komunikácii s distribútormi poistenia. NBS sa preto plánuje v roku 2020 zamerať na problematiku tvorby a distribúcie poistných produktov a na základe zistených skutočností vydať osobitné odporúčania pre poisťovne pre oblasť správy a tvorby produktov.

3.4 Zvýšený počet dohládov v oblasti legalizácie príjmov z trestnej činnosti

Na základe výsledkov programu Národné hodnotenie rizika (NHR), na ktorom spolupracovala NBS s Ministerstvom vnútra SR počas rokov 2015 – 2018, ako aj adaptovaním postupov rizikovo-orientovaného dohľadu pre oblasť ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrany pred financovaním terorizmu (AML), zvýšila NBS počet dohládov na mieste u subjektov v sektore poisťovníctva, ktorých predmetom bola oblasť AML.

Začiatkom roka 2019 boli ukončené dva tematické dohľady zamerané na oblasť AML, ktoré začali koncom roka 2018. V priebehu roka 2019 NBS vykonala jeden tematický dohľad zameraný len na oblasť AML a dva dohľady na mieste, ktorých súčasťou okrem AML boli aj iné oblasti. NBS sa pri vykonaných dohľadoch zamerala najmä na kontrolu procesov poisťovní pri prevencii pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu (predpisová základňa v oblasti AML, overovanie bezúhonnosti a vzdelávanie zamestnancov poisťovní v oblasti AML, overovanie a identifikácia klientov a konečných užívateľov výhod, výkon náležitej starostlivosti, vyhodnocovanie a nahlasovanie neobvyklej obchodnej operácie (NOO), uchovávanie záznamov, vnútorný kontrolný systém a iné).

Najzávažnejšie nedostatky v činnosti poisťovní v jednotlivých oblastiach AML boli dohľadom na mieste identifikované najmä v súvislosti s programom vlastnej činnosti (ktorý je predpisom určujúcim postup poisťovne v oblasti AML), ďalej pri overovaní identifikácie v prípade zisťovania konečného užívateľa výhod, pri ohlasovaní NOO a pri vykonávaní primeraného typu starostlivosti.

4 Trh cenných papierov, dôchodkové sporenie, finančné sprostredkovanie a finančné poradenstvo

4.1 Dohľadové aktivity u vybraných obchodníkov s cennými papiermi

NBS sa zapojila do prieskumu posudzovania informácií v režime primeranosti

V roku 2019 sa NBS zapojila do prieskumu ESMA organizovaného v rámci iniciatívy spoločných dohľadových aktivít. Prieskum bol zameraný na proces poskytovania a posudzovania informácií o primeranosti znalostí a skúseností klientov v oblasti investovania týkajúcich sa konkrétneho druhu finančného nástroja. Zisťovanie bolo vykonané dohľadom na diaľku formou dotazníka na vzorke deviatich obchodníkov s cennými papiermi. Posudzoval sa najmä súlad s právnym rámcom, procesy a postupy získavania informácií od klientov, obsahová stránka a vyhodnocovanie úrovne znalostí a skúseností klientov potrebnej na obchodovanie s požadovanými finančnými nástrojmi.

Výsledkom tohto prieskumu bude v koordinácii s ESMA vypracovanie štandardov pre subjekty kapitálového trhu v oblasti získavania a posudzovania znalostí a skúseností ich klientov pri poskytovaní investičných služieb.

4.2 Revízia ročných výpisov v DDS a DSS

Dohľad NBS preveril príčiny zvýšeného počtu sťažností spotrebiteľov

NBS vykonala v roku 2019 vo všetkých dôchodkových správcovských spoločnostiach a doplnkových dôchodkových spoločnostiach tematické dohľady na mieste zamerané na štruktúru a obsahovú stránku výpisov zasielaných sporiteľom a účastníkom. Vybraná oblasť tematických dohľadov vyplynula zo zvýšeného počtu podaní a sťažností zaslaných NBS, najmä klientov spoločností 3. piliera, ktorí vyslovili nespokojnosť s hodnotou svojich osobných účtov v porovnaní s výškou odplát za zhodnotenie majetku, ktoré si uvedené spoločnosti účtovali.

Z vykonaných dohľadov na mieste vyplynulo, že spoločnosti postupovali v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov a údaje uvádzané na výpisoch

klientov 2. a 3. piliera odzrkadľovali nepriaznivý vývoj na finančných trhoch koncom roka 2018, čo malo negatívny dosah aj na výkonnosť dôchodkových a doplnkových dôchodkových fondov. DSS a DDS si odplatu za zhodnotenie majetku v dôchodkovom a doplnkovom dôchodkovom fonde účtovali iba za obdobie, keď finančné trhy rástli.

Jednoduché a zrozumiteľné informácie vo výpisoch z účtov

Nová podoba výpisov od roku 2019 bola zavedená s cieľom poskytnúť sporiteľom komplexné a individualizované informácie o nasporenej sume vrátane prognózy jej vývoja, a tým uľahčiť porozumenie stavu a hodnote ich dôchodkových úspor ako aj pochopiť vplyv vlastných rozhodnutí na výšku dôchodku. Na novej podobe výpisov sa NBS spolupodieľa vo všetkých štádiách tvorby opatrenia MPSVaR SR, ktoré danú úpravu prinieslo.

Vzhľadom na množiacu sa vyššie uvedené podnety klientov DDS a podnety z aplikačnej praxe zástupcovia NBS participovali v roku 2019 na úprave výpisov prostredníctvom nového opatrenia č. 411/2019 Z.z. MPSVaR SR, ktorým sa ustanovujú vzory výpisov z osobného účtu a výkazov v doplnkovom dôchodkovom sporení. Predmetom tohto opatrenia bolo predovšetkým zapracovanie dôsledkov ústavného zákona, ktorým došlo k určeniu jednotného dôchodkového veku, tzv. „zastropovaniu“, ako aj odstránenie indikovaných nedostatkov z aplikačnej praxe. Vzor výpisov bol na podnet NBS doplnený o vysvetlenie k spôsobu zúčtovania odplaty za zhodnotenie, čo je zhmotnením snahy NBS o reagovanie na podnety spotrebiteľov.

NBS sa zároveň na pôde EIOPA podieľa na príprave celoeurópskeho vzoru výpisov. Dlhodobým cieľom NBS v spolupráci s MPSVaR SR je, aby sa európske štandardy a koncepcie preniesli aj do prostredia SR, a aby sa sporiteľom poskytli komplexné informácie jednoduchým a zrozumiteľným spôsobom čiastočne unifikovaným naprieč európskym dôchodkovým systémom.

4.3 Metodická činnosť v oblasti investičných služieb

NBS v roku 2019 podrobnejšie rozpracovala niektoré témy a otázky v oblasti investičných služieb, či už formou metodického usmernenia, stanoviska alebo vydaním súboru otázok a odpovedí.

Distribúcia fondov má významný dopad na kapitálový trh

Začiatkom roka NBS vydala metodické usmernenie týkajúce sa problematiky distribúcie fondov oprávnenými subjektmi. Metodické usmernenie bolo v rámci NBS už dlhšie diskutované, predovšetkým po obsahovo-vecnej stránke, keďže má významný dopad na kapitálový trh v SR. Cieľom je zjednotiť výklad niektorých ustanovení, ktoré upravujú distribúciu fondov oprávnenými subjektmi a nastaviť transparentné podmienky pre výkon uvedenej činnosti všetkými oprávnenými subjektmi v súvislosti s novelou zákona o cenných papieroch, ktorou sa do slovenskej legislatívy implementovala smernica MiFID II.

NBS očakávala, že uvedené metodické usmernenie prinesie jasnejšie chápanie nepriamej distribúcie fondov subjektmi ako sú banky, obchodníci s cennými papiermi a finanční sprostredkovatelia. Metodické usmernenie približuje chápanie investičných služieb prijatie a postúpenie pokynu týkajúceho sa jedného alebo viacerých finančných nástrojov podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona o cenných papieroch a vykonanie pokynu klienta na jeho účet podľa § 6 ods. 1 písm. b) zákona o cenných papieroch.

Obsahové vymedzenie spomínaných investičných služieb bolo predpokladom na definovanie charakteru distribúcie oprávnenými subjektmi (banky, obchodníci s cennými papiermi a finanční sprostredkovatelia), ktorí môžu túto činnosť vykonávať iba na základe im udeleného povolenia. Spomínané metodické usmernenie zároveň poskytuje návod ako pristupovať k otázke zmluvnej úpravy vzťahov medzi jednotlivými subjektmi pri výkone distribúcie fondov. NBS verí, že predmetné usmernenie prispelo k zjednoteniu názorov a k správne chápaniu distribúcie fondov ako regulovanej činnosti.

NBS usmernila sektor prostredníctvom súboru otázok a odpovedí

V prvom polroku 2019 vydala NBS okrem uvedeného metodického usmernenia aj súbor častých otázok a odpovedí k aplikačným problémom regulácie MiFID II/MiFIR. Dokument je výsledkom spolupráce NBS s AOCF pri interpretácii ustanovení zákona o cenných papieroch.

Obsahom dokumentu je súbor otázok a odpovedí v oblastiach, ktoré sa týkajú organizácie a riadenia obchodníka s cennými papiermi, transparentnosti trhu a vykazovania, riadenia produktov, záznamových povinností, nákladov a poplatkov, testovania vhodnosti a primeranosti, stimulov a iných súvisiacich otázok.

Účelom tohto dokumentu je zodpovedať otázky, s ktorými sa na NBS obrátili dohliadané subjekty alebo profesionálne organizácie a poskytnúť výklad relevantných ustanovení národnej a európskej legislatívy v rámci kompetencie NBS. Tento dokument nie je právne záväzný, ale slúži ako pomôcka v aplikačnej praxi pri dodržiavaní zákonných ustanovení vyššie uvedených predpisov v oblasti finančného trhu pri poskytovaní investičných služieb a vykonávaní investičných činností oprávnenými subjektmi.

Proces preskúmania a schvaľovania prospektov sa zefektívnil

Počas leta 2019 NBS pracovala na vydaní metodického usmernenia k procesu preskúmania a schvaľovania prospektov. Dôvodom vydania tohto metodického usmernenia bola povinnosť NBS priamo vyplývajúca z európskeho nariadenia PR, podľa ktorého príslušné orgány poskytnú na svojom webovom sídle usmernenie týkajúce sa procesu preskúmania a schvaľovania s cieľom uľahčiť účinné a včasné schvaľovanie prospektov.

Cieľom tohto metodického usmernenia je poskytnúť emitentom, ponúkajúcim, osobám žiadajúcim o prijatie cenných papierov na obchodovanie na regulovanom trhu alebo osobám zodpovedným za vypracovanie prospektu sprehl'adnenie a uľahčenie procesu preskúmania prospektov a zefektívnenie schvaľovania prospektov.

Proces konzultácie a predbežného preskúmania prospektov bol v NBS aplikovaný už pred prijatím prospektového nariadenia a emitenti, ponúkajúci alebo osoby žiadajúce o prijatie cenných papierov na obchodovanie na regulovanom trhu mali možnosť konzultovať obsah prospektu s NBS ešte pred podaním oficiálnej žiadosti. Uvedené metodické usmernenie tento proces sformalizovalo a naplnilo požiadavky priamo účinnej európskej legislatívy.

Stanovisko NBS k výnimke z poskytovania investičných služieb

Začiatkom jesene NBS vydala ostatný z metodických dokumentov za rok 2019, a to stanovisko k aplikácii výnimky podľa § 54 ods. 3 písm. d) zákona o cenných papieroch. Poskytovanie investičných služieb alebo vykonávanie investičných činností je regulovaná činnosť a iná osoba ako obchodník s cennými papiermi nesmie bez povolenia NBS poskytovať investičné služby alebo vedľ'ajšiu službu úschova a správa finančných nástrojov na účet klienta, vrátane držiteľskej správy, ak zákon o cenných papieroch alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

Ustanovenie § 54 ods. 3 písm. d) zákona o cenných papieroch upravuje výnimku z vyššie uvedeného pravidla, podľa ktorej nie je povolenie potrebné pre osoby, ktoré neposkytujú žiadne investičné služby ani nevykonávajú žiadne investičné činnosti okrem obchodovania na vlastný účet s inými finančnými nástrojmi ako sú komoditné deriváty alebo emisné kvóty a ich deriváty; to neplatí pre osoby, ktoré sú tvorcami trhu, sú členmi alebo účastníkmi regulovaného trhu alebo sú členmi alebo účastníkmi mnohostranného obchodného systému alebo majú priamy elektronický prístup na obchodné miesto, používajú metódu vysokofrekvenčného algoritmického obchodovania alebo obchodujú na vlastný účet vykonávaním pokynov klientov.

Dôvodom na vydanie predmetného stanoviska boli opakujúce sa žiadosti o stanovisko doručené NBS, ktorých obsahom bola špecifikácia podmienok na aplikáciu tejto výnimky. Účelom stanoviska je poskytnutie jednotného stanoviska NBS a špecifikácia podmienok na uplatňovanie spomínanej výnimky prostredníctvom webového sídla NBS, ktoré je prístupné širokej verejnosti, a tým zjednodušiť spracovávanie opakujúcich sa ohlasov v tejto veci.

4.4 Zmeny v poskytovaní osobitného finančného vzdelávania

Novela zákona priniesla zmeny v pravidlách poskytovania osobitného finančného vzdelávania

Novela zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve, účinná od 23. 2. 2018, priniesla okrem iného aj zmeny v podobe vzdelávania, periodicite a samotných pravidlách poskytovania osobitného finančného vzdelávania.

Jednoznačne boli zedefinované osoby oprávnené poskytovať osobitné finančné vzdelávanie pre jednotlivé sektory a jednotlivé stupne odbornej spôsobilosti, čím sa rozšírila pôsobnosť NBS aj na výkon dohľadu nad poskytovateľmi osobitného finančného vzdelávania.

Touto výraznou zmenou sa dosiahol najmä prehľad o subjektoch, ktoré sú oprávnené poskytovať osobitné finančné vzdelávanie, sprísnenie podmienok, ktoré musia spĺňať uvedené subjekty a nemenej dôležitým prínosom bola práve snaha o zvyšovanie odbornosti a profesionalizácie poskytovania finančného sprostredkovania a finančného poradenstva.

NBS prvýkrát vykonala dohľad na mieste u poskytovateľov osobitného finančného vzdelávania

V rámci dohľadov na mieste bola posudzovaná najmä kvalita poskytovaného osobitného finančného vzdelávania tak, aby vzdelávanie bolo pre účastníkov osobitného finančného vzdelávania prínosom a zdrojom nových informácií a poznatkov. V konečnom dôsledku by zvýšenú kvalitu vzdelávania finančných agentov a finančných poradcov mali oceniť najmä ich klienti.

NBS považuje osobitné finančné vzdelávanie za dôležitý nástroj na zvyšovanie kvality a vedomostí distribučných sietí ponúkajúcich finančné služby klientom.

5 Prierezové témy

5.1 Sprísňovanie makroprudenciálnej politiky pre silný finančný cyklus

Rok 2019 priniesol v oblasti finančnej stability viaceré výzvy a zmeny. Aj napriek spomaleniu globálnej ekonomiky bolo slovenské makroekonomické prostredie ešte stále priaznivé. Prostredie nízkych úrokových mier prispelo k pokračujúcej kumulácii cyklických rizík, najmä úverovania domácností, a k ďalšiemu poklesu úrokových marží. Oba fenomény sa na Slovensku priamo prejavili a predstavovali hlavné riziká pre finančnú stabilitu, na ktoré NBS reagovala. Napriek týmto rizikám bol slovenský bankový sektor v roku 2019 stabilný, dostatočne kapitalizovaný a všetky riziká boli primerane pokryté.

Na trhu úverov domácnostiam aj naďalej pretrvávali významné riziká, na ktoré reagovala NBS

Kumulácia rizík spojených s finančným cyklom bola najsilnejšia na trhu úverov domácnostiam a na trhu nehnuteľností. Rýchly rast úverov na bývanie bol stimulovaný najmä bezprecedentným poklesom úrokových sadzieb, ktorý bol vyústením intenzívnej konkurencie na pozadí uvoľnenej menovej politiky. Dodatočnými faktormi bolo aj legislatívne obmedzenie maximálneho poplatku za predčasné splatenie úveru na bývanie a dominantná pozícia finančných sprostredkovateľov pri poskytovaní úverov. Zadlženosť slovenských domácností dosiahla nové historické maximum.

V druhej polovici roka 2019 opäť zrýchlil rast úverov na bývanie, čo súviselo najmä s intenzívnou konkurenciou a ďalším poklesom úrokových sadzieb. NBS na to reagovala sprísnením politiky v oblasti retailových úverov. S účinnosťou od 1. 1. 2020 znížila maximálny podiel splátky úveru na disponibilnom príjme z 80 % postupne na 60 %.¹ Cieľom tohto kroku bolo najmä zníženie pravdepodobnosti, že dlžník nebude schopný splácať úver v čase stresu. Zníženie maximálneho podielu splátky na disponibilnom príjme preto nechráni iba banky, ale tiež domácnosti, ktoré budú v prípade finančnej krízy odolnejšie. Sprísnenie pravidiel by sa malo priaznivo prejavovať aj na spomalení rastu zadlženosti domácností a zmierení tlakov na trhu nehnuteľností.

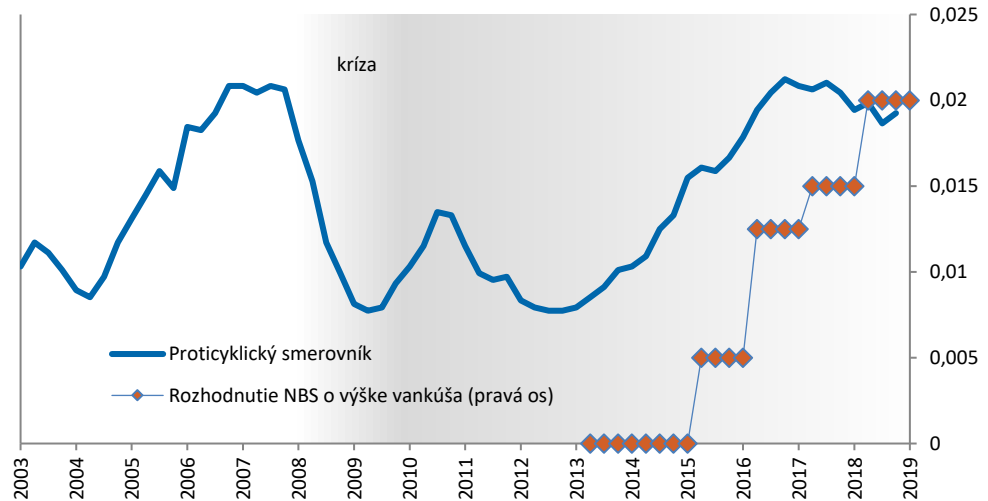
1

http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Dohlad/Makropolitika/UnB-opatrenie_prehlad.pdf
http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Dohlad/Makropolitika/SU-opatrenie_prehlad.pdf

NBS posilnila odolnosť bankového sektora zvýšením kapitálového vankúša

Graf 1

Proticyklický smerovník a rozhodnutia NBS o výške proticyklického kapitálového vankúša (%)

Zdroj: NBS

Poznámka: Proticyklický smerovník indikuje fázu finančného cyklu, ktorá je podkladom pri rozhodnutiach o miere proticyklického kapitálového vankúša.

Na rastúce riziká reagovala NBS aj ďalším zvyšovaním miery proticyklického kapitálového vankúša. Tento kapitálový vankúš sa zvyčajne buduje v dobrých časoch a jeho cieľom je zvýšiť odolnosť bánk v čase stresu. Hlavnými dôvodmi zvýšenia bol nadmerný rast úverov a neustále rastúce ceny nehnuteľností, ktoré v prostredí nízkych úrokových sadzieb prispievajú k tvorbe nerovnováh. Zvýšenie miery proticyklického kapitálového vankúša treba chápať aj v kontexte slabnúcej schopnosti bánk čeliť prípadným stratám v čase stresu, k čomu prispievajú aj klesajúce rizikové váhy.

Tlak na obchodné modely bánk sa zvýšil ďalším poklesom úrokových sadzieb

Počas roka 2019 NBS vo svojich správach upozorňovala na narastajúci tlak na obchodný model domácich bánk. Tento problém súvisel najmä s rastúcou závislosťou ziskovosti bánk na nízkych nákladoch na kreditné riziko, pričom ziskovosť bánk bola negatívne ovplyvnená klesajúcimi úrokovými maržami.

NBS osobitne reagovala aj na zvýšenie bankového odvodu. Jeho aktuálne nastavenie nielen pohlcuje výraznú časť zisku bánk, ale svojím časovo neobmedzeným rámcom zhoršuje celkovú perspektívu rozvoja bankového sektora.

5.2 NBS a Fintech

S rastúcim významom technológií v každodennom živote sa v posledných rokoch výrazne zvýšil záujem o podnikanie na finančnom trhu s využitím inovatívnych technológií. FinTech, Crowdfunding, virtuálne aktíva, platobné aplikácie v mobilných zariadeniach sú len niekoľkými príkladmi inovácií, ktoré podporujú vznik nových obchodných modelov a rozširujú prístup spotrebiteľov k finančným službám.

Inovačný hub a jeho štruktúra

S cieľom podporiť implementácie moderných technológií na slovenskom finančnom trhu a zlepšovať pravidlá jeho fungovania, dňa 1. apríla 2019 NBS v spolupráci s Ministerstvom financií SR spustila inovačný hub. Je určený záujemcom s reálnym podnikateľským plánom vo FinTech oblasti. Záujemcovia môžu vďaka nemu viesť dialóg s expertmi NBS, ktorí im pomôžu pochopiť detaily požiadaviek na podnikanie na finančnom trhu.

Hub pozostáva z niekoľkých komponentov. Prehľad inovatívnych obchodných modelov a základnú orientáciu v regulácii poskytuje FinTech sekcia na webovej stránke NBS². Záujemcovia, ktorí majú reálny obchodný plán a nedokážu si poradiť s výkladom predpisov v pôsobnosti NBS, môžu využiť elektronický kontaktný formulár. Pomôže im štrukturovať ich dopyt tak, aby naň NBS mohla rýchlo a kvalifikovane zareagovať. Napokon, vo vnútri NBS bol vytvorený proces, ktorý zabezpečuje identifikáciu a zapojenie expertov schopných poskytnúť rôzne uhly pohľadu na prijatý dopyt. Ide o horizontálnu funkciu v NBS, ktorá kopíruje multidisciplinárny, prierezový charakter dopytov.

Nové technológie transformujú aj podnikanie etablovaných subjektov finančného trhu. Koncom novembra 2019 NBS preto významne rozšírila rozsah informácií o finančných technológiách na svojom webovom sídle. K inovatívnym obchodným modelom pridala opis ďalších najčastejšie používaných inovatívnych technológií na finančnom trhu - inteligentné zmluvy, biometriu, umelú inteligenciu, technológiu distribuovaných záznamov (DLT), mobilnú peňaženku a cloud computing.

Prínos pre trh

Skutočný záujem o hub predbehol očakávania NBS. Za obdobie ôsmich mesiacov sa prihlásilo približne 30 záujemcov s pomerne komplexnými podnetmi. Dopyt bol najmä zo strany neregulovaných subjektov, ktoré zamýšľajú podnikáť v oblasti virtuálnych aktív. Ide o relatívne rizikovú činnosť, keďže nepodlieha ucelenej právnej úprave obozretného podnikania a dohľadu. NBS ich upozornila

² <http://www.nbs.sk/en/financial-market-supervision1/fintech>

na predpisy o ochrane spotrebiteľa a prevencii prania špinavých peňazí, ktorá je pre ne relevantná.

Záujem je aj zo strany inovatívnych startupov, ktoré hľadajú priestor ako svoj obchodný model nastaviť tak, aby mohli získať licenciu a vďaka európskemu pasu podnikat' v celej EÚ. Po oboznámení sa s podnikateľským plánom a právnou analýzou záujemcov im NBS pomohla identifikovať ďalšie regulačné požiadavky, ktoré sa budú vzťahovať na ich podnikanie.

Čo sme sa naučili a ako chceme pokračovať

Spustenie inovačného hub-u prispelo k zlepšeniu zdieľania informácií medzi dotknutými zložkami NBS. Pomohlo zjednotiť prístup k žiadostiam o stanovisko k inovatívnym projektom. Na oboch stranách viedlo k časovej úspore, keďže subjekty vedia na koho a ako sa obrátiť. Samozrejme, NBS vidí aj príležitosti na zlepšenie. Hub nenahrádza komerčné právne, či ekonomické poradenstvo, čo NBS jasne deklaruje na svojom webovom sídle. Niektorí záujemcovia túto skutočnosť prehliadajú a po úvodnom kontakte NBS nezostáva iné len odporučiť dopracovanie ich obchodného plánu. Ďalej, žiadatelia z radov startupov sú s odvolaním sa na obchodné tajomstvo ochotní zdieľať len málo informácií, ignorujúc povinnosť NBS dodržiavať služobné tajomstvo, čo NBS bráni poskytnúť im komplexné stanovisko. Napokon, NBS sa stretla aj s dopytmi testujúcimi ochotu vytvoriť priestor pre regulatórnu arbitráž.

Činnosť inovačného hubu je vykonávaná v súlade s mandátom NBS spôsobom, ktorý prispeje k bezpečnému a zdravému fungovaniu finančného trhu v záujme udržiavania dôveryhodnosti finančného trhu, ochrany finančných spotrebiteľov a iných klientov na finančnom trhu.

Inovačný hub naplňa ciele, s ktorými bol vytvorený. Má potenciál prispieť k zníženiu rizík spojených s finančnými inováciami a zvýšiť úžitok pre hospodárstvo i spotrebiteľov.

5.3 Informačná podpora

V roku 2019 bolo vytvorených niekoľko nových informačných systémov (IS) na základe požiadaviek regulácie, ako aj na zvýšenie finančného povedomia finančných spotrebiteľov. Naďalej boli prevádzkované a rozvíjané už existujúce IS dohľadu.

Nová verzia systému Register bankových úverov a záruk

Rok 2019 sa stal prelomovým rokom pre IS register bankových úverov a záruk (RBUZ). Vzhľadom k tomu, že v septembri 2018 spustila ECB zber údajov na účely AnaCredit, bola dovtedajšia verzia systému RBUZ po ukončení paralelnej prevádzky definitívne nahradená novou verziou systému.

Na zvýšenie kvality údajov boli implementované nové analýzy extrémnych hodnôt, nové porovnania údajov na iné výkazy, ako aj nové reporty (história

nástrojov, zoznam duplicitných a blokovaných klientov a zostavy pre používateľov z NBS).

Pre evidenciu úverovej angažovanosti je prvoradou jednoznačná identifikácia protistrany, ktorá v súčasnosti na Slovensku nie je zabezpečená národným identifikátorom IČO. Z tohto dôvodu museli byť zavedené dodatočné procesy a funkčnosť, ktoré jednoznačnú identifikáciu zabezpečia.

Okrem toho, že systém musí plniť požiadavky kladené zo strany ECB (systémy AnaCredit a RIAD) a je kľúčovým komponentom v medzinárodnej výmene kreditných údajov, naďalej funguje aj ako register, ktorý poskytuje informácie bankám o úverovej angažovanosti klientov.

Zmeny v systéme Register subjektov

Register subjektov ako systém, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou RBUZ, prešiel niekoľkými dôležitými zmenami. Boli zavedené procesy a kontroly pre zabezpečenie kvality údajov na požadovanej úrovni v rámci medzinárodnej výmeny údajov s ECB systémom RIAD. Pre zabezpečenie jednoznačnej identifikácie nerezidentov bol zavedený proces schvaľovania pridania alebo zmeny národných identifikátorov nerezidentov, ako aj rozšírenie identifikátorov poskytovaných pri registrácii. V rámci zníženia záťaže pre vykazujúce subjekty boli integrované údaje zo Sociálnej poisťovne. Boli tiež zavedené nové číselníky právnych foriem a národných identifikátorov, ktoré zverejnila ECB na svojej webovej stránke.

Kvíz finančnej gramotnosti pre žiakov stredných škôl

V roku 2019 bol na účely Dní finančného spotrebiteľa naprogramovaný kvíz finančnej gramotnosti³. V prvej fáze sa ho zúčastňovali žiaci stredných škôl. Celkovo ho absolvovalo 5 107 žiakov z 294 tried. V priemere odpovedali správne na 6 otázok z 10 a vypracovanie kvízu im trvalo takmer 11 minút. Po skončení Dní finančného spotrebiteľa bol kvíz otvorený pre širokú verejnosť. Do konca roka 2019 ho vyplnilo 1 344 účastníkov, ktorí v priemere odpovedali správne na 8 otázok a vypracovanie im trvalo vyše 11 minút. Kvíz je pre záujemcov naďalej dostupný na webovej stránke NBS.

Vzdelávanie a skúšky finančných agentov a poradcov

Organizácie oprávnené poskytovať osobitné finančné vzdelávanie nahlásili v roku 2019 do ROSFAP celkovo 200 842 absolvovaných vzdelávaní v rôznych sektoroch a stupňoch. Na základe informácií predložených do ROSFAP od právnických osôb poverených organizovaním odborných skúšok, v roku 2019 v rôznych sektoroch a stupňoch bolo úspešne absolvovaných celkovo 40 890 skúšok. Cvičných testov

³ <http://registre.nbs.sk/formulare/kvizfg/?id=PUBLIC>

k týmto skúškam, ktoré sú pre záujemcov dostupné na webovej stránke NBS,⁴ bolo uskutočnených 334 830.

Nová verzia systému o dohliadaných subjektoch

Systém Subjekty⁵ (informácie o dohliadaných subjektoch) sa stal zdrojovým registrom pre dva registre EBA (PIR register, CIR register) a v spolupráci s ostatnými odbormi útvaru dohľadu sa pripravoval aj návrh novej verzie systému.

Rozšírená funkcionálna kapacita registra finančných agentov a poradcov

V IS REGFAP⁶ sa rozšíril rozsah zberaných údajov aj spôsob zobrazovania údajov o finančných agentoch. V súlade s trendom digitalizácie sa zmenil aj spôsob notifikácie o pridelení IČO finančnému agentovi z klasickej pošty na elektronickú.

Ďalšie systémy pre dohľad nad finančným trhom

V roku 2019 bol vytvorený nový systém na spracovanie a zaslanie hlásení o internalizovaných vyrovnaníach do ESMA (ESMA CSDR9) podľa nariadenia CSDR. Prevádzkované boli aj ďalšie aplikácie a registre: CERI⁷, REGSAIF⁸ a PAD⁹.

Rozvoj infraštruktúry

V rámci inovácií rozvoja informačných systémov útvar dohľadu navrhol modernizáciu platformy založenej na kontajnerovej virtualizácii, ktorá NBS umožní používať najmodernejšie postupy a nástroje pre efektívny, bezpečný a moderný vývoj a prevádzku IS. V aktívnej spolupráci odborov v rámci NBS momentálne prebieha príprava nasadenia platformy v prostredí NBS.

5.4 Posilnenie riešiteľnosti krízových situácií

Pokračoval proces rezolučného plánovania bánk

V oblasti riešenia krízových situácií sa útvar dohľadu aj v roku 2019 aktívne podieľal na procese rezolučného plánovania pre:

- banky v pôsobnosti SRB,
- banky v pôsobnosti Rady pre riešenie krízových situácií (Rada), ktoré sú súčasťou skupiny s materskou spoločnosťou v členskom štáte EÚ mimo bankovej únie a

⁴ <http://regfap.nbs.sk/skusky/testy>

⁵ <http://subjekty.nbs.sk>

⁶ <http://regfap.nbs.sk>

⁷ <http://ceri.nbs.sk/>

⁸ <http://regfap.nbs.sk/regsaiif/>

⁹ <http://registre.nbs.sk/pad>

- banky vo výlučnej pôsobnosti Rady.

Rezolučné plánovanie je kontinuálny proces, kde sa na ročnej báze aktualizujú a spresňujú – aj v závislosti od pokroku v metodologickej oblasti – plány riešenia krízových situácií dotknutých inštitúcií. Zástupcovia útvaru dohľadu participovali v interných rezolučných tímoch (prvá skupina bánk) a v rezolučných kolégiách (druhá skupina bánk), kde prispievali k tvorbe skupinových rezolučných plánov.

Riešenie krízovej situácie v jednotlivých typoch bánk

V prípade tzv. MPE bánk, kde bola schválená skupinová rezolučná stratégia, je proces rezolučného plánovania náročnejší a na tieto banky (rezolučné entity) sa kladú vyššie požiadavky z hľadiska riešiteľnosti ich krízovej situácie. Riešenie krízovej situácie MPE bánk bude v prípade potreby prebiehať priamo na úrovni týchto bánk, čo znamená, že po naplnení zákonných podmienok sa otvorí formálne rezolučné konanie voči týmto inštitúciám.

V prípade tzv. SPE bánk na Slovensku, kde bola schválená skupinová rezolučná stratégia, zabezpečí riešenie ich prípadnej krízovej situácie skupinová entita (spravidla materská spoločnosť na úrovni EÚ), ktorá bola identifikovaná ako rezolučná entita v skupinovom pláne riešenia krízovej situácie. Lepšej operacionalizácii riešenia prípadnej krízovej situácie SPE bánk na Slovensku v rezolučných plánoch zatiaľ bránila najmä nedokonalá európska regulácia. V tomto smere však došlo v roku 2019 k významnému pokroku vďaka nadobudnutiu účinnosti smernice BRRD2.

Pokiaľ ide o tretiu skupinu bánk, v roku 2019 boli aktualizované rezolučné plány troch bánk, pričom plánovaným prístupom k riešeniu ich prípadnej krízovej situácie ostáva konkurzné konanie.

Určenie minimálnej požiadavky na vlastné zdroje

Pokrok v riešiteľnosti krízovej situácie v procese rezolučného plánovania je do veľkej miery závislý od pokroku v metodologickej oblasti. Ten bol od roku 2016, keď svoju činnosť začala SRB, výrazný. Spoločná metodická práca SRB a rezolučných orgánov z krajín participujúcimi v SRM sa v roku 2019 sústredila najmä na vypracovanie novej metodiky pre určenie MREL v súlade so smernicou BRRD2.

Rok 2019 bol dôležitým míľnikom v zabezpečovaní riešiteľnosti krízovej situácie vybraných bánk so sídlom na Slovensku. Vyvrcholením rezolučného plánovacieho cyklu 2018/2019 bolo určenie MREL tým bankám, ktorých prípadná krízová situácia sa bude riešiť v rezolučnom konaní, resp. mimo konkurzu. Splnenie tejto požiadavky zabezpečí v horizonte štyroch rokov dostatok vhodných (a legislatívou predpísaných) vnútorných zdrojov bánk pre prípad potreby riešenia ich krízovej situácie.

Riešenie krízových situácií v iných oblastiach finančného trhu

Na globálnej úrovni sa oblasť riešenia krízových situácií týka aj globálne systémovo významných poisťovní a kľúčových infraštruktúr finančného trhu.

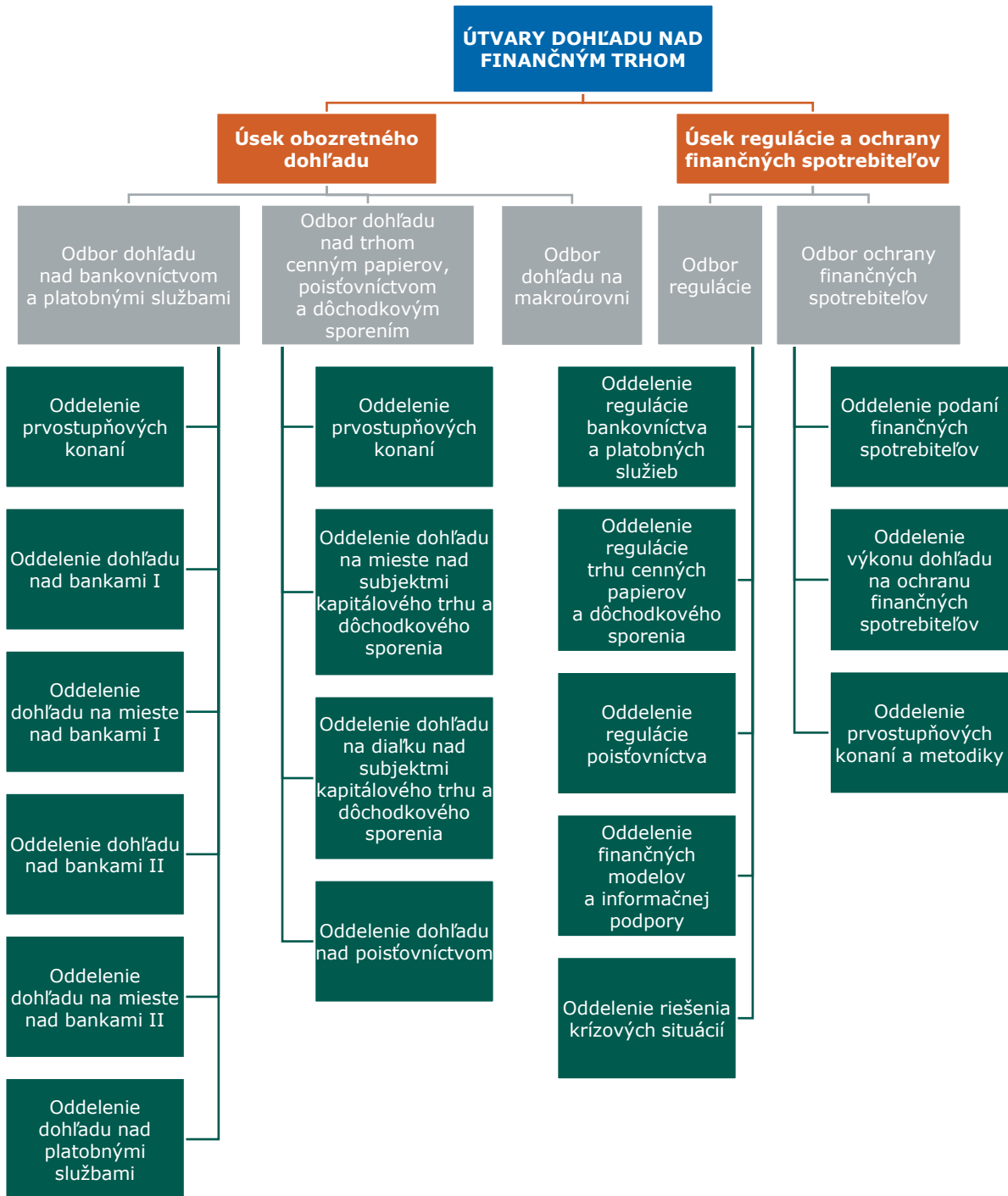
Kľúčové princípy rámca pre riešenie krízových situácií týchto inštitúcií sú obsiahnuté v dokumente „Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions“.¹⁰ Na úrovni EÚ Európska komisia ešte koncom roka 2016 zverejnila legislatívny návrh rámca na ozdravenie a riešenie krízových situácií centrálnych protistrán. Proces prijímania tohto nariadenia však stále prebieha. Pokiaľ ide o harmonizovaný rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií poisťovní v EÚ, legislatívny návrh zatiaľ neexistuje; v lete 2017 však Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov zverejnil svoj oficiálny názor na podobu takéhoto rámca.¹¹

¹⁰ Financial Stability Board: Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions. október 2014, http://www.financialstabilityboard.org/wp-content/uploads/r_141015.pdf

¹¹ European Insurance and Occupational Pensions Authority: Opinion to Institutions of the European Union on the Harmonisation of Recovery and Resolution Frameworks for (Re)Insurers Across the Member States. júl 2017, [https://eiopa.europa.eu/Publications/Opinions/EIOPA-BoS-17-148_Opinion_on_recovery_and_resolution_for_\(re\)insurers.pdf](https://eiopa.europa.eu/Publications/Opinions/EIOPA-BoS-17-148_Opinion_on_recovery_and_resolution_for_(re)insurers.pdf)

6 Prílohy

6.1 Organizačná štruktúra

Zdroj: NBS

Poznámka: Organizačná štruktúra útvarov dohľadu nad finančným trhom k 31. 12. 2019.

6.2 Vydané prvostupňové rozhodnutia, zaslané oznámenia a vedené prvostupňové konania

Povoľovacie rozhodnutia a zaslané oznámenia

Tabuľka 1 Bankovníctvo	
Názov rozhodnutia	Počet
Udelenie povolenia na zahrnutie predbežného zisku do vlastného kapitálu Tier 1	1
Udelenie predchádzajúceho súhlasu na voľbu člena predstavenstva, dozornej rady, vedúceho zamestnanca a vedúceho útvaru vnútornej kontroly a vnútorného auditu	33
Udelenie predchádzajúceho súhlasu na vykonávanie činností súvisiacich s programom krytých dlhopisov	1
Udelenie súhlasu na zmenu stanov banky	4
Schválenie zásad stavebného sporenia	3
Udelenie predchádzajúceho súhlasu na poskytnutie informácií chránených bankovým tajomstvom	23
Oslobodenie banky, ako poskytovateľa platobných služieb spravujúceho účet rozhodnutého pre vyhradené rozhranie od povinnosti zaviesť mechanizmus pre prípad nepredvídaných udalostí	5
Zastavenie konania	3
<i>Spolu</i>	<i>73</i>
Názov oznámenia	Počet
Oznámenie NBS o prijatí písomného vyjadrenia zahraničného dohliadacieho orgánu o zámere zahraničnej úverovej inštitúcie vykonávať bankové činnosti bez založenia pobočky na území SR	27
Oznámenie NBS o prijatí písomného vyjadrenia zahraničného dohliadacieho orgánu o zámere zahraničnej úverovej inštitúcie vykonávať bankové činnosti prostredníctvom pobočky na území SR	1
Zaslanie oznámenia zahraničnému dohliadaciemu orgánu o zámere slovenskej úverovej inštitúcie poskytovať služby bez založenia pobočky v zahraničí	2
<i>Spolu</i>	<i>30</i>

Zdroj: NBS

Tabuľka 2 Poskytovanie platobných služieb a vydávanie elektronických peňazí	
Názov rozhodnutia	Počet
<i>Platobné inštitúcie</i>	<i>25</i>
Udelenie povolenia	1
Udelenie predchádzajúceho súhlasu na voľbu/ vymenovanie člena predstavenstva, dozornej rady, vedúceho zamestnanca, vedúceho zamestnanca zodpovedného za výkon vnútornej kontroly	15
Udelenie predchádzajúceho súhlasu na nadobudnutie/ zvýšenie kvalifikovanej účasti	1
Udelenie predchádzajúceho súhlasu na zmenu sídla	2
Udelenie predchádzajúceho súhlasu na zmenu stanov	1
Zastavenie konania	5
<i>Inštitúcie elektronických peňazí</i>	<i>-</i>
-	-
<i>Spolu</i>	<i>25</i>

Názov oznámenia	Počet
<i>Platobné inštitúcie</i>	73
Oznámenie NBS	70
Oznámenie NBS o prijatí písomného vyjadrenia zahraničného dohliadacieho orgánu o zámere zapísať agenta platobných služieb, prostredníctvom ktorého bude zahraničná platobná inštitúcia poskytovať platobné služby na území SR	2
Oznámenie NBS o zámere domácej platobnej inštitúcie poskytovať platobné služby v zahraničí	1
<i>Inštitúcie elektronických peňazí</i>	65
Oznámenie NBS o prijatí písomného vyjadrenia zahraničného dohliadacieho orgánu o zámere zahraničnej inštitúcie elektronických peňazí vydávať, ponúkať, spätne vymieňať elektronické peniaze, prípadne poskytovať platobné služby bez založenia pobočky na území SR	59
Oznámenie orgánu dohľadu členského štátu o zámere zapísať agenta a inú osobu (distribútora), prostredníctvom ktorej bude zahraničná inštitúcia elektronických peňazí ponúkať alebo spätne vymieňať elektronické peniaze na území SR	6
<i>Spolu</i>	138

Zdroj: NBS

Tabuľka 3 Devízová oblasť	
Názov rozhodnutia	Počet
Devízové licencie na nákup peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti – pre právnické osoby	6
Devízové licencie na nákup peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti – pre fyzické osoby	2
Devízové licencie na predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti – pre právnické osoby	4
Devízové licencie na predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti – pre fyzické osoby	2
Zastavenie konania	2
<i>Spolu</i>	16

Zdroj: NBS

Tabuľka 4 Poskytovanie spotrebiteľských úverov veriteľmi a inými veriteľmi	
Názov rozhodnutia	Počet
Udelenie povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozsahu poskytovania	2
Udelenie predchádzajúceho súhlasu na voľbu/ vymenovanie členov štatutárneho orgánu, prokuristu, dozornej rady, vedúceho útvaru vnútornej kontroly	27
Udelenie predchádzajúceho súhlasu na nadobudnutie kvalifikovanej účasti u veriteľa	3
Udelenie predchádzajúceho súhlasu na zvýšenie základného imania	3
Zastavenie konania	4
<i>Spolu</i>	39

Zdroj: NBS

Tabuľka 5 Poistovníctvo	
Názov rozhodnutia	Počet
Rozhodnutie o udelení predchádzajúceho súhlasu podľa ustanovenia § 77 ods. 1 písm. b) zákona o poisťovníctve	1
Rozhodnutie o udelení predchádzajúceho súhlasu podľa ustanovenia § 77 ods. 1 písm. d) zákona o poisťovníctve	1
Rozhodnutie o schválení podľa článku 73 ods. 2 delegovaného nariadenia 2015/35	1
<i>Spolu</i>	3
Názov posúdenia	Počet
Posúdenie odbornosti a vhodnosti oznámených osôb, ktoré riadia poisťovňu alebo sú zodpovedné za kľúčové funkcie	41
<i>Spolu</i>	41
Názov oznámenia	Počet
Oznámenie o zriadení pobočky na území iného členského štátu	3
Oznámenie o vykonávaní činnosti na území iného členského štátu na základe práva slobodného poskytovania služieb	43
<i>Spolu</i>	46

Zdroj: NBS

Tabuľka 6 Dôchodkové sporenie	
Názov rozhodnutia	Počet
<i>Dôchodkové správcovské spoločnosti – 2. pilier</i>	25
Rozhodnutie o udelení predchádzajúceho súhlasu podľa § 52 ods. 1 písm. c) zákona o starobnom dôchodkovom sporení	19
Rozhodnutie o udelení predchádzajúceho súhlasu podľa § 52 ods. 1 písm. d) zákona o starobnom dôchodkovom sporení	1
Rozhodnutie o udelení predchádzajúceho súhlasu podľa § 52 ods. 1 písm. g) zákona o starobnom dôchodkovom sporení	5
<i>Doplňkové dôchodkové spoločnosti – 3. pilier</i>	23
Rozhodnutie o udelení predchádzajúceho súhlasu podľa § 26 ods. 1 písm. a) zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení	1
Rozhodnutie o udelení predchádzajúceho súhlasu podľa § 26 ods. 1 písm. c) zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení	16
Rozhodnutie o udelení predchádzajúceho súhlasu podľa § 26 ods. 1 písm. g) zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení	5
Rozhodnutie o udelení predchádzajúceho súhlasu podľa § 26 ods. 1 písm. j) zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení	1
<i>Spolu</i>	48

Zdroj: NBS

Tabuľka 7 Finančné sprostredkovanie a finančné poradenstvo	
Názov rozhodnutia	Počet
Rozhodnutie o udelení povolenia na vykonávanie činnosti samostatného finančného agenta	17
Rozhodnutie o udelení povolenia na vykonávanie činnosti finančného poradcu	1
Rozhodnutie o zmene povolenia na vykonávanie činnosti samostatného finančného agenta	22
<i>Spolu</i>	40

Názov oznámenia	Počet
Oznámenia iných členských štátov o vykonávaní sprostredkovania v sektore poistenia alebo zaistenia a v sektore úverov na bývanie	262
<i>Spolu</i>	262

Zdroj: NBS

Tabuľka 8 Trh cenných papierov	
Názov rozhodnutia	Počet
<i>Obchodníci s cennými papiermi</i>	17
Udelenie predchádzajúceho súhlasu na nadobudnutie kvalifikovanej účasti	2
Udelenie predchádzajúceho súhlasu na voľbu člena predstavenstva	6
Udelenie predchádzajúceho súhlasu na zmenu sídla	3
Zmena povolenia na poskytovanie investičných služieb	4
Udelenie povolenia na poskytovanie investičných služieb	2
<i>Verejná ponuka cenných papierov</i>	53
Prospekt cenného papiera - dlhopisy	40
Prospekt cenného papiera - akcie	1
Základný prospekt cenného papiera - investičné certifikáty	1
Základný prospekt cenného papiera – dlhopisy (z toho: výlučne kryté dlhopisy)	4 (2)
Dodatok k prospektu cenného papiera (vrátane dodatku k základnému prospektu)	7
<i>Ponuky na prevzatie a uplatnenie práva výkupu (squeeze out)</i>	8
Povinná ponuka na prevzatie akcií cieľovej spoločnosti	5
Ponuka na prevzatie akcií cieľovej spoločnosti vyhlasovaná dobrovoľne	1
Predchádzajúci súhlas na uplatnenie práva výkupu (squeeze out)	2
<i>Burza cenných papierov</i>	2
Predchádzajúci súhlas na voľbu člena dozornej rady BCPB, a. s.	1
Zmena burzových pravidiel BCPB, a. s.	1
<i>Centrálny depozitár cenných papierov</i>	1
Povolenie na činnosť centrálného depozitára cenných papierov CDCP SR, a. s.	1
<i>Spolu</i>	81
Názov oznámenia	Počet
<i>Obchodníci s cennými papiermi</i>	112
Oznámenie o zámere zahraničného obchodníka s cennými papiermi poskytovať cezhraničné investičné činnosti na území SR	112
<i>Verejná ponuka cenných papierov</i>	150
Oznámenie o schválení prospektu cenného papiera, resp. základného prospektu od orgánov dohľadu členských štátov EÚ	35
Oznámenie o schválení dodatku k prospektu cenného papiera, resp. k základnému prospektu od orgánov dohľadu členských štátov EÚ	103
Oznámenie o schválení prospektu cenného papiera zaslané orgánu dohľadu iného členského štátu EÚ	8
Oznámenie o schválení dodatku k prospektu cenného papiera zaslané orgánu dohľadu iného členského štátu EÚ	4
<i>Centrálny depozitár cenných papierov</i>	3
Voľné cezhraničné pôsobenie zahraničných centrálnych depozitárov v SR	3
<i>Spolu</i>	265

Zdroj: NBS

Tabuľka 9 Kolektívne investovanie	
Názov rozhodnutia	Počet
Udelenie povolenia na vytváranie a spravovanie alternatívnych investičných fondov a zahraničných investičných fondov (§28a zákona o kolektívnom investovaní)	1
Udelenie povolenia na vedenie samostatnej evidencie (§10a zákona o kolektívnom investovaní)	1
Povolenie na vytvorenie štandardného fondu	3
Povolenie na vytvorenie verejného špeciálneho fondu	2
Povolenie na distribúciu cenných papierov alebo majetkových účastí zahraničných alternatívnych investičných fondov neprofesionálnym investorom na území SR udelené zahraničnej správcovskej spoločnosti so sídlom v členskom štáte (§ 148 zákona o kolektívnom investovaní)	4
Predchádzajúci súhlas voľbu osôb navrhovaných za členov predstavenstva správcovskej spoločnosti, za členov dozornej rady správcovskej spoločnosti a na menovanie prokuristu správcovskej spoločnosti	10
Predchádzajúci súhlas na zmenu štatútu fondu	50
Predchádzajúci súhlas na nadobudnutie kvalifikovanej účasti na správcovskej spoločnosti	1
Predchádzajúci súhlas na zmenu na zlúčenie podielových fondov	1
Schválenie zmeny Spoločného prevádzkového poriadku	1
<i>Spolu</i>	74
Názov oznámenia	Počet
Oznámenie európskeho fondu o zámere verejne ponúkať svoje cenné papiere na území SR	358
Oznámenie zahraničnej správcovskej spoločnosti o zámere distribuovať svoje cenné papiere prostredníctvom privátnej ponuky na území SR formou voľného poskytovania služieb	72
<i>Spolu</i>	430

Zdroj: NBS

Sumár všetkých konaní a vydaných rozhodnutí

Tabuľka 10 Sumár všetkých konaní a vydaných rozhodnutí				
Oblasť a druh konaní	Počet I. stupňových konaní, ktoré prešli z roku 2018 do roku 2019	Počet konaní začatých na I. stupni v roku 2019	Počet vydaných rozhodnutí na I. stupni v roku 2019	Počet I. stupňových rozhodnutí, ktoré v roku 2019 nadobudli právoplatnosť
BANKOVNÍCTVO	18	88	103	103
Povoľovacie konania	17	88	102	102
<i>konania NBS</i>	9	64	73	73
<i>konania ECB</i>	8	24	29	29
Sankčné konania	1	-	1	1
POSKYTOVANIE PLATOBNÝCH SLUŽIEB A VYDÁVANIE ELEKTRONICKÝCH PEŇAZÍ	7	18	25	25
Povoľovacie konania	7	18	25	25
<i>Platobné inštitúcie</i>	7	18	25	25
<i>Inštitúcie elektronických peňazí</i>	-	-	-	-
Sankčné konania	-	-	-	-

<i>DEVÍZOVÁ OBLASŤ</i>	7	29	36	34
Povoľovacie konania	1	17	18	16
Sankčné konania	6	12	18	18
<i>POSKYTOVANIE SPOTREBITEĽSKÝCH ÚVEROV VERITEĽMI A INÝMI VERITEĽMI</i>	7	40	38	40
Povoľovacie konania	7	39	37	39
Sankčné konania	-	1	1	1
<i>POISŤOVNÍCTVO</i>	-	8	5	4
Povoľovacie konania	-	4	3	3
Sankčné konania	-	4	2	1
<i>DÔCHODKOVÉ SPORENIE</i>	13	36	47	48
Povoľovacie konania	13	36	47	48
Sankčné konania	-	-	-	-
<i>FINANČNÉ SPROSTREDKOVANIE A FINANČNÉ PORADENSTVO</i>	5	56	47	44
Povoľovacie konania	5	40	39	40
Sankčné konania	-	16	8	4
<i>TRH CENNÝCH PAPIEROV</i>	11	78	80	82
Povoľovacie konania	10	77	78	81
Sankčné konania	1	1	2	1
<i>KOLEKTÍVNE INVESTOVANIE</i>	32	48	74	74
Povoľovacie konania	32	48	74	74
Sankčné konania	-	-	-	-
<i>Spolu</i>	100	401	455	454
<i>Povoľovacie konania</i>	92	367	423	428
<i>Sankčné konania</i>	8	34	32	26

Zdroj: NBS

6.3 Vykonané dohľady na mieste

Tabuľka 11 Dohľady na mieste			
Subjekt	Komplexný dohľad	Tematický dohľad	Spolu
Banky	-	9	9
Pobočky zahraničných bánk	-	1	1
Platobné inštitúcie	-	-	-
Zmenárne - zmenárenská činnosť	-	-	6 ¹⁾
Podnikateľské subjekty – devízová ohlasovacia povinnosť	-	-	-
Veritelia poskytujúci spotrebiteľské úvery	4	-	4
Poisťovne	-	3	3
DSS	-	6	6
DDS	-	4	4
Samostatní finanční agenti	1	-	1
Poskytovatelia osobitného finančného vzdelávania	5	-	5
Obchodníci s cennými papiermi s povolením podľa zákona o cenných papieroch (nebankové subjekty)	2	1	3
Tuzemské správčovské spoločnosti	-	-	-
<i>Spolu</i>	<i>12</i>	<i>24</i>	<i>42</i>

Zdroj: NBS

Poznámka: V tabuľke sú uvedené dohľady na mieste, ktoré boli začaté v roku 2019, alebo boli začaté aj ukončené v roku 2019.

1) Dohľady na mieste v devízovej oblasti boli vykonávané podľa devízového zákona, nie podľa zákona o dohľade nad finančným trhom, preto ich nie je možné rozdeliť do jednotlivých kategórií (komplexný, resp. tematický dohľad na mieste).

6.4 Regulované subjekty finančného trhu

Tabuľka 12 Subjekty finančného trhu				
Subjekt	Stav k 31. 12. 2018	Prírastok	Úbytok	Stav k 31. 12. 2019
Banky	12	-	-	12
<i>stavebné sporiteľne</i>	3	-	-	3
Pobočky zahraničných bánk	15	-	-	15
Platobné inštitúcie (vrátane poskytovateľov platobných služieb v obmedzenom rozsahu)	12	1	-	13
Pobočky zahraničných platobných inštitúcií	1	-	-	1
Inštitúcie elektronických peňazí	1	-	-	1
Veritelia poskytujúci spotrebiteľské úvery	31	2	1	32
Devízové miesta	1167	8	502	673
Poisťovne	14	-	1	13
<i>poisťovne s oprávnením vykonávať zaistovacia činnosť</i>	9	-	-	9
Pobočky poisťovní a zaistovní so sídlom v inom členskom štáte EÚ	22	3	3	22
DDS	4	-	-	4
DSS	6	-	1	5
Samostatní finanční agenti	518	13	52	479 ¹⁾
Finanční poradcovia	12	-	-	12
Poskytovatelia osobitného finančného vzdelávania	13	-	-	13
Viazaní finanční agenti ²⁾	10 662	- ³⁾	- ³⁾	9 241
Podriadení finanční agenti ²⁾	16 530	- ³⁾	- ³⁾	14 512
Viazaní investiční agenti ²⁾	98	- ³⁾	- ³⁾	89
Sprostredkovatelia doplnkového poistenia	4	-	-	4
Burza cenných papierov v Bratislave, a. s.	1	-	-	1
Centrálny depozitár cenných papierov	2	-	-	2
Garančný fond investícií	1	-	-	1
Obchodníci s cennými papiermi s povolením podľa zákona o cenných papieroch	20	2	-	22
Obchodníci s cennými papiermi pôsobiaci v SR prostredníctvom svojej pobočky podľa smernice MiFID ⁴⁾	7	1	1	7
Správcovia alternatívnych investičných fondov (registrovaní)	5	8	-	13
Samosprávne alternatívne investične fondy (registrované)	4	2	-	6
Tuzemské správčovské spoločnosti	8	1	-	9
Zahraničné správčovské spoločnosti s pobočkou ⁵⁾	1	-	-	1
Zahraničné správčovské spoločnosti bez pobočky	2	2	-	4

Zdroj: NBS

Poznámka:

- 1) V uvedenom počte sú zahrnuté aj 3 subjekty, ktoré majú rozhodnutie o udelení povolenia na činnosť SFA právoplatné z roku 2018, ale v roku 2018 neboli zapísané do registra z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok na začatie činnosti. V roku 2019 nebolo do registra zapísaných 7 subjektov s právoplatným povolením takisto z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok na začatie činnosti v roku 2019.
- 2) Počet dohliadaných subjektov sa môže meniť, vzhľadom na priebežne spracovávané návrhy.
- 3) Počet sa neuvádza z dôvodu neustálych zmien v prírastkoch a v úbytkoch daných údajov v priebehu roka.
- 4) Údaj zahŕňa aj zahraničných obchodníkov s cennými papiermi pôsobiacich v SR prostredníctvom viazaných agentov.
- 5) V uvedenom počte nie sú zahrnuté 2 zahraničné správčovské spoločnosti s pobočkou, ktoré pôsobia na území SR na základe notifikácie, ale nemajú povolenie na distribúciu fondov podľa § 148 zákona o kolektívnom investovaní.

6.5 Termíny skúšok podľa zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve

Subjekt	Počet termínov
Inštitút bankového vzdelávania NBS, n. o.	89
Asociácia finančných sprostredkovateľov a finančných poradcov	1 200
Asociácia obchodníkov s cennými papiermi	171
Slovenská asociácia poisťovní	33
Slovenská banková asociácia	1 256
Národná banka Slovenska	7

Zdroj: NBS

6.6 Všeobecne záväzné právne predpisy vypracované útvarmi dohľadu

Opatrenia NBS

- Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 1/2019 z 8. januára 2019, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 9/2017, ktorým sa ustanovujú národné voľby pre inštitúcie podľa osobitného predpisu
- Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 2/2019 z 27. augusta 2019 o výkazoch predkladaných doplnkovou dôchodkovou spoločnosťou na účely poskytovania informácií Národnej banke Slovenska a európskym orgánom dohľadu
- Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 3/2019 z 1. októbra 2019 o predkladaní výkazov bankami, pobočkami zahraničných bánk a obchodníkmi s cennými papiermi na účely zabezpečenia zberu údajov podľa osobitného predpisu
- Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 4/2019 z 1. októbra 2019, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 1/2018 o spôsobe preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vykonávanie činnosti samostatného finančného agenta a na udelenie povolenia na vykonávanie činnosti finančného poradcu
- Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 5/2019 z 12. novembra 2019, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 6/2011 o náležitostiach žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu Národnej banky Slovenska podľa zákona o kolektívnom investovaní v znení opatrenia č. 1/2014
- Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 6/2019 z 13. decembra 2019, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 13/2017 o predkladaní výkazov, hlásení a iných správ bankami a pobočkami zahraničných bánk na účely vykonávania dohľadu v znení opatrenia Národnej banky Slovenska č. 18/2018
- Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 7/2019 z 13. decembra 2019, ktorým sa ustanovuje osnova rozšírenej správy audítora pre štatutárny audit bánk a pobočiek zahraničných bánk
- Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 8/2019 z 13. decembra 2019 o predkladaní výkazov platobnými inštitúciami, pobočkami zahraničných platobných inštitúcií, inštitúciami elektronických peňazí a pobočkami zahraničných inštitúcií elektronických peňazí
- Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 9/2019 zo 17. decembra 2019, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 10/2017, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení

schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v znení opatrenia Národnej banky Slovenska č. 6/2018

- Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 10/2019 zo 17. decembra 2019, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 10/2016, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie v znení opatrenia Národnej banky Slovenska č. 7/2018

Rozhodnutia NBS

- Rozhodnutie Národnej banky Slovenska č. 1/2019 z 29. januára 2019 o určení miery proticyklického kapitálového vankúša
- Rozhodnutie Národnej banky Slovenska č. 2/2019 z 30. apríla 2019 o určení miery proticyklického kapitálového vankúša
- Rozhodnutie Národnej banky Slovenska č. 3/2019 z 28. mája 2019 o určení výšky tlmiacej rezervy (vankúša) pre O-SII
- Rozhodnutie Národnej banky Slovenska č. 4/2019 z 28. mája 2019 o určení výšky tlmiacej rezervy (vankúša) na krytie systémového rizika
- Rozhodnutie Národnej banky Slovenska č. 5/2019 z 28. mája 2019, ktorým sa vydáva Prevádzkový poriadok registra bankových úverov a záruk
- Rozhodnutie Národnej banky Slovenska č. 15/2019 z 23. júla 2019 o určení miery proticyklického kapitálového vankúša
- Rozhodnutie Národnej banky Slovenska č. 16/2019 z 12. augusta 2019 o intervenčnom opatrení vo vzťahu k binárnym opciám
- Rozhodnutie Národnej banky Slovenska č. 17/2019 z 21. augusta 2019 o intervenčnom opatrení vo vzťahu k finančným rozdielovým zmluvám
- Rozhodnutie Národnej banky Slovenska č. 18/2019 z 21. októbra 2019 o určení miery proticyklického kapitálového vankúša

Metodické usmernenia útvarov dohľadu nad finančným trhom NBS

- Metodické usmernenie Národnej banky Slovenska č. 1/2019, Útvaru dohľadu nad finančným trhom z 18. februára k distribúcii fondov oprávnenými subjektmi
- Metodické usmernenie Národnej banky Slovenska č. 2/2019, útvarov dohľadu nad finančným trhom z 25. marca 2019, ktorým sa preberajú Usmernenia EBA/GL/2018/07 k podmienkam využívania výnimky z uplatňovania mechanizmu pre prípad nepredvídaných udalostí podľa článku 33 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2018/389 (regulačné technické predpisy pre silnú autentifikáciu zákazníka a spoločné a bezpečné otvorené komunikačné normy)
- Metodické usmernenie Národnej banky Slovenska č. 3/2019, útvarov dohľadu nad finančným trhom z 29. apríla 2019 k ochrane banky a pobočky zahraničnej banky pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a pred financovaním terorizmu
- Metodické usmernenie Národnej banky Slovenska č. 4/2019 útvarov dohľadu nad finančným trhom z 13. mája 2019 k ochrane platobnej inštitúcie, inštitúcie elektronických peňazí, agenta platobných služieb, pobočky zahraničnej platobnej inštitúcie a pobočky zahraničnej inštitúcie elektronických peňazí pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a pred financovaním terorizmu
- Metodické usmernenie Národnej banky Slovenska č. 5/2019 útvarov dohľadu nad finančným trhom z 9. mája 2019 k ochrane poisťovne, pobočky poisťovne z iného členského štátu EÚ a pobočky

poisťovne z iného ako členského štátu EÚ pri vykonávaní poisťovacej činnosti v životnom poistení pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a pred financovaním terorizmu

- Metodické usmernenie Národnej banky Slovenska č. 6/2019 útvarov dohľadu nad finančným trhom z 13. mája 2019 k ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrane pred financovaním terorizmu v rámci činnosti obchodníka s cennými papiermi, pobočky zahraničného obchodníka s cennými papiermi, správcovskej spoločnosti, dôchodkovej správcovskej spoločnosti a doplnkovej dôchodkovej spoločnosti
- Metodické usmernenie Národnej banky Slovenska č. 7/2019, útvarov dohľadu nad finančným trhom z 27. mája 2019, ktorým sa preberajú Usmernenia EBA/GL/2018/08 ku kritériám STS pre sekuritizáciu aktívami zabezpečených krátkodobých obchodovateľných cenných papierov podľa článku 23 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2017/2402
- Metodické usmernenie Národnej banky Slovenska č. 8/2019, útvarov dohľadu nad finančným trhom z 27. mája 2019, ktorým sa preberajú Usmernenia EBA/GL/2018/09 ku kritériám STS pre sekuritizáciu aktívami nezabezpečených krátkodobých obchodovateľných cenných papierov podľa článku 19 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2017/2402
- Metodické usmernenie útvarov dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska č. 9/2019 z 12. augusta 2019 k procesu preskúmania a schvaľovania prospektov
- Metodické usmernenie Národnej banky Slovenska č. 10/2019 útvarov dohľadu nad finančným trhom z 27. novembra 2019 k postupu uplatňovania silnej autentifikácie používateľa platobných služieb pri vykonávaní platobných operácií prostredníctvom platobnej karty na internete (e-commerce platby)
- Metodické usmernenie útvarov dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska č. 11/2019 zo 16. decembra 2019 k povinnému poisteniu pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú pri vykonávaní finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva

Odporúčania útvarov dohľadu nad finančným trhom NBS

- Odporúčanie Národnej banky Slovenska, útvarov dohľadu nad finančným trhom č. 1/2019 z 25. marca 2019 k uplatňovaniu vymedzenia zlyhania podľa článku 178 nariadenia (EÚ) č. 575/2013
- Odporúčanie Národnej banky Slovenska útvarov dohľadu nad finančným trhom z 1. júla 2019 č. 2/2019 k definíciám finančných nástrojov podľa § 5 ods. 1 písm. f) a g) zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov

Stanoviská útvarov dohľadu nad finančným trhom NBS

- Stanovisko Národnej banky Slovenska, útvarov dohľadu nad finančným trhom č. 1/2019 z 27. mája 2019 pre banky k vybraným ustanoveniam z opatrenia Národnej banky Slovenska, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie vydaného podľa zákona o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Stanovisko Národnej banky Slovenska útvarov dohľadu nad finančným trhom č. 2/2019 z 1. júla 2019 pre banky k vybraným ustanoveniam z opatrenia Národnej banky Slovenska, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie vydaného podľa zákona o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Stanovisko Národnej banky Slovenska útvarov dohľadu nad finančným trhom č. 3/2019 z 1. júla 2019 pre poskytovateľov platobných služieb k poskytovaniu informácií poskytovaných

k platobnému účtu na žiadosť vlastníka bytu alebo nebytového priestoru podľa zákona o platobných službách

- Stanovisko Národnej banky Slovenska útvarov dohľadu nad finančným trhom zo 16. septembra 2019 č. 4/2019 k aplikácii výnimky podľa § 54 ods. 3 písm. d) zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch)

6.7 Skratky a skrátené názvy zo slovenskej a európskej legislatívy

Skratky

2. pilier	starobné dôchodkové sporenie
3. pilier	doplnkové dôchodkové sporenie
AML	ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrana pred financovaním terorizmu
AML/CFT	Anti-Money Laundering / Combating of the financing terrorism
AnaCredit	Analytical Credit Datasets (Analytická úverová databáza s harmonizovanými podrobnými informáciami o jednotlivých bankových úveroch vo všetkých zúčastnených členských štátoch eurozóny zastrešovaná ECB)
AOCP	Asociácia obchodníkov s cennými papiermi
BCPB, a. s.	Burza cenných papierov v Bratislave, a. s.
CDCP SR, a. s.	Centrálny depozitár cenných papierov SR, a. s.
CFT	Combating the Financing of Terrorism (Boj proti finančnému terorizmu)
CERI	Centrálna evidencia regulovaných informácií
CIR	Credit Institutions Register (Register úverových inštitúcií)
DDS	doplnková dôchodková spoločnosť
DLT	technológia distribuovaných záznamov
DSS	dôchodková správcovská spoločnosť
EBA	Európsky orgán pre bankovníctvo
ECB	Európska centrálna banka
EIOPA	Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov
ESMA	Európsky orgán pre cenné papiere a trhy
ESMA CSDR9	IS na spracovanie a zaslanie hlásení o internalizovaných vyrovnaníach do ESMA podľa čl. 9 nariadenia CSDR
EÚ	Európska únia
IČO	Identifikačné číslo osoby
IS	Informačný systém
MF SR	Ministerstvo financií SR
MPSVaR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

MPE	Multiple point of entry (riešenie krízovej situácie vo viacerých okamihoch)
MREL	Minimal Requirement for Own funds and Eligible Liabilities (Minimálna požiadavka na vlastné zdroje a oprávnené záväzky)
NBS	Národná banka Slovenska
NHR	národné hodnotenie rizík
NOO	neobvyklá obchodná operácia
PAD	Databáza poplatkov za služby viazané na platobný účet
PIR	Payment Institutions Register (Register platobných inštitúcií)
PZ	Policajný zbor
PZP	povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla
Rada	Rada pre riešenie krízových situácií
RBUZ	Register bankových úverov a záruk
REGFAP	Register finančných agentov, finančných poradcov, finančných sprostredkovateľov z iného členského štátu v sektore poistenia alebo zaistenia a finančných sprostredkovateľov z iného členského štátu v oblasti poskytovania úverov na bývanie
REGSAIF	Register správcov alternatívnych investičných fondov
RIAD	Register of Institutions and Affiliates Data (Register údajov o inštitúciách a pridružených osobách)
ROSFAP	Register odbornej spôsobilosti finančných agentov a poradcov
SBA	Slovenská banková asociácia
SFA	samostatný finančný agent
SPE	Single point of entry (riešenie krízovej situácie v jedinom okamihu)
SR	Slovenská republika
SRB	Single Resolution Board (Jednotná rada pre riešenie krízových situácií)
SRM	Single Resolution Mechanism (Jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií)
UDF	Útvar dohľadu nad finančným trhom

Slovenská legislatíva – skrátené názvy

zákon o cenných papieroch	Zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov
devízový zákon	Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov
zákon o dohľade nad finančným trhom	Zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o doplnkovom dôchodkovom sporení	Zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

zákon o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve	Zákon č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o kolektívnom investovaní	Zákon č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších predpisov
zákon o platobných službách	Zákon č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o poisťovníctve	Zákon č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o PZP	Zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o starobnom dôchodkovom sporení	Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o úveroch na bývanie	Zákon č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov
opatrenie č. 411/2019 Z. z.	Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 411/2019 Z. z. z 26. novembra 2019, ktorým sa ustanovujú vzory výpisov z osobného účtu a výkazov v doplnkovom dôchodkovom sporení
metodické usmernenie k procesu preskúvania a schvaľovania prospektov	Metodické usmernenie útvarov dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska č. 9/2019 z 12. augusta 2019 k procesu preskúvania a schvaľovania prospektov
metodické usmernenie týkajúce sa problematiky distribúcie fondov oprávnenými subjektmi	Metodické usmernenie Útvaru dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska č. 1/2019 z 18. februára 2019 k distribúcii fondov oprávnenými subjektami
stanovisko k aplikácii výnimky podľa § 54 ods. 3 písm. d) zákona o cenných papieroch	Stanovisko č. 4/2019 k aplikácii výnimky podľa § 54 ods. 3 písm. d) zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch)

Európska legislatíva – skrátené názvy

delegované nariadenie 2015/35	Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/35 z 10. októbra 2014, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II)
nariadenie CSDR	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014 z 23. júla 2014 o zlepšení vyrovnanosti transakcií s cennými papiermi v Európskej únii, centrálnych depozitároch cenných papierov a o zmene smerníc 98/26/ES a 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 236/2012
nariadenie MiFIR	Nariadenie Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 600/2014 z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012
nariadenie o SCA	Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2018/389 z 27. novembra 2017, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy pre silnú autentifikáciu zákazníka a spoločné a bezpečné otvorené komunikačné normy
nariadenie PR	Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1129 o prospekte, ktorý sa má uverejniť pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich

prijatí na obchodovanie na regulovanom trhu, a o zrušení smernice 2003/71/ES

smernica AML
(4. AML smernica)

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES

smernica BRRD 2

Bank Recovery and Resolution Directive (Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/879 z 20. mája 2019, ktorou sa mení smernica 2014/59/EÚ, pokiaľ ide o kapacitu úverových inštitúcií a investičných spoločností na absorpciu strát a rekapitalizáciu, a smernica 98/26/ES)

smernica MiFID

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ

smernica MiFID II

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ

smernica o distribúcii poistenia
(IDD)

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/97 z 20. januára 2016 o distribúcii poistenia

smernica PSD2

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES